

**UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ**

**Institut mezioborových studií Brno**

**D o m á c í   n á s i l í**

**Bakalářská práce**

**Vedoucí bakalářské práce:  
PhDr. Alena Plšková**

**Vypracovala:  
Gabriela Škoulová**

**Brno 2009**

## **Prohlášení**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Domácí násilí“ zpracovala samostatně a použila jen literaturu uvedenou v seznamu literatury.

Brno 1. 4. 2009

.....  
Gabriela Škoulová

## **Poděkování**

Děkuji paní PhDr. Aleně Plškové za odborné vedení, poradenství a metodickou pomoc při zpracování mé bakalářské práce.

Rovněž děkuji za spolupráci i ochotu MOP Řepy při vykonávání mé praxe a zjišťování podkladů pro výzkumnou část mé práce.

Dále bych chtěla poděkovat svému příteli Davidovi za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

# O B S A H

Úvod	6
I. Teoretická část	8
1. Základní informace o domácím násilí	8
1.1 Pojem domácí násilí a jeho znaky	8
1.2 Fáze domácího násilí	9
1.3 Druhy domácího násilí	9
1.4 Příčiny domácího násilí	10
1.5 Důsledky domácího násilí	11
1.6 Právní úprava domácího násilí	11
1.7 Jak postupovat v případě domácího násilí	12
1.8 Spolupráce zainteresovaných složek při řešení domácího násilí	13
1.8.1 Sociální péče a ochrana dětí	13
1.8.2 Zdravotnictví	13
1.8.3 Policie ČR	13
1.8.4 Soudy ČR	13
2. Postup Policie ČR v souvislosti s domácím násilím	14
2.1 Výklad pojmů	14
2.2 Zásady a zákroky policisty	15
2.2.1 Obecné postupy policie při oznámení incidentu	15
2.2.2 Vyhodnocení hrozby nebezpečí a znaky domácího násilí	16
2.2.2.1 Vyhodnocení domácího násilí pomocí metody SARA DN	17
2.3 Vykázání	17
2.3.1 Postup při vykázání	18
2.3.2 Postup při vykázání ve zvláštních případech	20
2.3.3 Činnost policistů po vykázání	21
2.3.4 Další povinnosti policisty související s vykázáním	21
2.3.5 Kontrola dodržování povinností vyplývajících z vykázání	22
2.4 Policejní formuláře používané v rámci vykázání	23
2.4.1 Úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí	23
2.4.2 Potvrzení o vykázání	24
2.4.3 Další důležité formuláře v rámci vykázání	24
2.4.4 Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání	25

<b>2.5 Komunikace policisty s ohroženou a násilnou osobou</b>	<b>25</b>
2.5.1 Komunikace s ohroženou osobou	25
2.5.2 Komunikace s násilnou osobou	26
<b>2.6 Taktika zákroku policisty při domácím násilí</b>	<b>27</b>
<b>2.7 Spolupráce Policie ČR s jinými subjekty</b>	<b>28</b>
<b>II. Praktická část</b>	<b>29</b>
<b>3. Odborná praxe na MOP Řepy</b>	<b>29</b>
3.1 Cíl výzkumu	30
3.2 Hypotézy	30
3.3 Metodologie	31
3.4 Analýza dat	31
3.5 Tři konkrétní případy domácího násilí	31
3.5.1 Vykázání Marie L.	32
3.5.2 Vykázání osoby Pavel M.	33
3.5.3 Vykázání Vladislava K.	36
3.6 Zhodnocení 3 případů domácího násilí a výsledky výzkumu	37
3.7 Validita výzkumného šetření	39
<b>Závěr</b>	<b>40</b>
<b>Resumé</b>	<b>42</b>
<b>Anotace a klíčová slova</b>	<b>43</b>
<b>Seznam použité literatury</b>	<b>44</b>
<b>Seznam příloh</b>	<b>46</b>

## Úvod

Rodina, domov, to jsou pro většinu z nás příjemná slova, která nám dodávají pocit bezpečí, jistoty, je to zkrátka něco, kde se většina z nás cítí velmi dobře, kam se rádi vracíme a hlavně, kde máme osoby, které jsou nám nejmilejší.

Bohužel jsou mezi námi i lidé, kteří mívají při těchto slovech nepříjemné pocity, úzkost, strach, pláč, v hlavě jim znějí ty slova jako: „promiň, už se to nebude opakovat, já jsem to tak nechtěl, kdyby jsi mne nevyprovokovala, atd.“. Pro tyto lidi již omluva ztratila svůj pravý význam a pod pojmem domov či rodina si spíše vybavují domácí násilí.

Domácí násilí je vlastně vůbec nejrozšířenější formou násilí všude ve světě a zároveň je násilím nejméně kontrolovatelným, neboť k němu dochází zejména v latentní podobě. Tento jev se vyskytuje v různých podobách, ve všech možných rodinách, bez ohledu na rasu, vzdělání, společenské postavení, náboženské vyznání atd.

Do nedávné doby šlo o jev společensky tolerovaný, o kterém se příliš nemluvalo, a už vůbec se ním nikdo nezabýval. Od začátku 90.let 20.století se tímto problémem začala naše společnost zabývat. Do té doby se všichni chovali, jako kdyby žádné domácí násilí nebylo, nikoho ho neznal, ani se o něj nezajímal a pokud se již někde v nějaké podobě objevilo, tvářila se společnost, jako že je to normální a není třeba z nějaké „facky“ dělat velký problém. On to ovšem velký problém byl, stejně jako je tomu i dnes, ale s tím rozdílem, že dnes se již společnost tomuto problému postavila a udělala mnoho kroků k řešení této problematiky.

Toto téma jsem si vybrala proto, že si myslím, že je to ve společnosti stále velkým problémem, i když se dnes již hodně dostává do popředí, a společnost již nad ním nezavírá oči, ale snaží se s touto problematikou bojovat. Důkazem toho je zlepšení zejména v legislativní oblasti, kdy pak různé instituce jako např. soudy a policie mají větší možnosti, jak tento jev nejen netolerovat, ale zejména ho účinně trestat. Domácí násilí je velmi obsáhlé a složité téma, kterému se stojí za to věnovat a zabývat se ním. Jelikož již bylo toho mnoho napsáno o domácím násilí, rozhodla jsem se toho téma zaměřit na výkon práce z pohledu policistů. Domácí násilí jsem zaměřila na výkon policejní práce a vše co s ním souvisí.

O práci policistů v oblasti domácího násilí nebylo myslím mnoho napsáno, proto jsem se pro toto téma rozhodla a pokusila se o této problematice napsat svou bakalářskou práci.

Cílem mé práce je nejprve popsat teoretické postupy práce policistů, co a jak by se mělo dělat, a dále pak ve své praktické neboli výzkumné části chci vlastním pozorováním zjistit, jak tyto teoretické znalosti a dovednosti uplatňují policisté ve skutečnosti v praxi. Zajímá mne zejména jestli mají dostatečné odborné, teoretické znalosti pro výkon své práce a poté jestli dokážou získané odborné znalosti aplikovat i v praxi při řešení samotného domácího násilí.

K účelům své práce jsem si náhodně vybrala jedno místní oddělení Policie ČR, kde jsem vykonávala i odbornou praxi. V rámci této praxe jsem prováděla vlastní výzkum na MOP Řepy, který jsem prováděla formou pozorování a rozhovorů ve výzkumné části své práce. Byla to pro mne zajímavá zkušenost a byla jsem velmi ráda, že jsem se dostala až k samotnému vykázání.

Jeden dalších důvodů, který mne vedl k napsání právě této práce byla i částečná vlastní zkušenost s prvotními náznaky domácího násilí u jednoho mého bývalého přítele, která naštěstí dopadla pro mne velmi dobře, neboť jsem se s ním záhy rozešla.

Dalším důvodem bylo i to, že se o problematiku domácího násilí zajímám již delší dobu, a jelikož pracuji jako policistka, zaujalo mne domácí násilí z pohledu právě Policie ČR. Proto jsem se rozhodla o tomto tématu se zaměřením na policejní práci psát ve své bakalářské práci.

## I. Teoretická část

### 1. Základní informace o domácím násilí

#### 1.1 Pojem domácí násilí a jeho znaky

Oficiální definice domácího násilí není nikde přesně a jednotně stanovena, každá instituce, která se zabývá touto problematikou má svoji vlastní definici. Z tohoto důvodu, zde uvedu definici podle doc. Čírtkové, a dále budu i já definovat domácí násilí svými vlastními slovy na základě vlastních odborných znalostí.

**Domácí násilí podle Čírtkové** – uvnitř rodiny dochází opakovaně a dlouhodobě k násilí, přičemž intenzita násilí má vzrůstající tendenci. Vztah mezi aktéry je asymetrický a vzniká jasné dělení rolí na násilnou a ohroženou osobu.<sup>1</sup>

**Domácím násilím** (DN) nazýváme jakoukoli formu agrese, která se projevuje slovním vyhrožováním, fyzickým napadáním, sexuálním zneužíváním, nucenou sociální izolací či ekonomickým vydíráním, která se odehrává v kruhu rodiny mezi nejbližšími osobami, kdy se jedná o nejrozšířenější, nejméně kontrolovatelné a nejvíce podceňované násilí vůbec. Nejčastěji se jedná o agresivitu muže vůči ženě (ale může to být i naopak), jindy rodičů vůči dětem, někdy dětí vůči (zejména starším či slabším) rodičům, jindy může jít i o násilí na prarodičích (pokud žijí s mladšími generaci tzv. v jedné domácnosti), nebo se obětí mohou stávat i tělesně či duševně postižení lidé, a to od kohokoliv z rodiny.

Nejsmutnějším faktem je to, že dochází k agresii mezi rodinnými příslušníky, přímo v domácím rodinném prostředí, které by mělo být právě pro všechny členy rodiny bezpečným útočištěm před okolním světem. V takové situaci je rodina paradoxně pro oběť domácího násilí největším nebezpečím a rizikem.

Domácí násilí lze identifikovat podle 4 základních znaků, které musí být vždy přítomny, aby se jednalo o domácí násilí:

- 1) **opakování** (určité jednání je dlouhodobého charakteru, a je na pokračování)
- 2) **eskalace** (určité jednání se stále stupňuje, a je čím dál častější)
- 3) **blízkost osob** (zde jsou vždy jasné a neměnné role oběti a agresora)
- 4) **místo páchaní** (jde o privátní místo, které je stranou společenské kontroly např. dům, byt, chata, auto atd.).<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Čírtková, L., Policejní psychologie, Plzeň, Aleš Čeněk, 2006:195, ISBN 80-86898-73-3

<sup>2</sup> Vitoušová P., Domácí násilí pro Policii ČR, materiál určený pro školitele v rámci Policie ČR, elektronická prezentace na CD, BKB, 2007:3



**O domácí násilí se nejedná** tehdy, pokud dochází ke střídání vzájemných rolí (jednou je někdo oběť a příště zase agresor), jde-li o rovné postavení rolí (jedna osoba je obětí i agresorem zároveň), dále dochází-li k vzájemnému napadání (tzv. Italská domácnost), či dochází –li k rvačkám (do kterých se zapojují oba aktéři), nebo pokud dojde k jednorázovému incidentu. Toto všechno mnozí někdy zahrnují do domácího násilí, ale to je omyl. To jsou naopak znaky toho, že se o domácí násilí vůbec nejedná.

## 1.2 Fáze domácího násilí

Domácí násilí má vždy velmi podobný průběh a je specifické tím, že samo od sebe nepřestane. Naopak se stále stupňuje. Oběti jsou opakovaně „napadány“ jak psychicky, fyzicky, tak i sexuálně, a to blízkou osobou, které původně natolik věřili, že se s ní rozhodli žít v partnerském či rodinném vztahu.

Agrese v rodině v podobě domácího násilí zanechává vždy silné traumatické následky, a to jak na těle, tak na duši oběti domácího násilí. Celou situaci komplikuje i fakt, že oběť má s agresorem velice úzký intimní či rodinný vztah, a nebo je dokonce na něm psychicky či finančně závislá.

### Fáze domácího násilí se uskutečňují ve 3 rovinách:

- Stupňování napětí či agrese – agresor nejprve oběť neustále za maličkosti kritizuje, uráží ji, ponižuje, zesměšňuje, nadává ji, vyhrožuje ji či na ni křičí.
- Samotný akt násilí – zde se jedná o fázi, kdy dochází k psychickému nátlaku s cílem ponížit oběť a dostat ji tzv. tam, kde ji chce mít. Dále se jedná o fyzické napadání či sexuální zneužívání.
- Fáze udobřování a svalování viny na druhé – v této fázi agresor nejprve svého chování vůči oběti lituje, omlouvá se za napadení, slibuje, že se to již nebude opakovat, dále svaluje svou vinu na druhé, oběť obviňuje, že za celý incident může vlastně ona. Agresoři muži často hledají omluvu pro své chování v alkoholu (nejsou to však žádní alkoholici), neboť alkohol je ve většině případech pouze záminkou a incident by se stejně odehrál i bez něj.

Všechny 3 fáze se neustále postupně opakují pořád dokola, láska, naděje, že se změní či strach z jeho hrozby, že se splní neustále ztěžují oběti ukončení jejich vztahu s agresorem.<sup>3</sup>

## 1.3 Druhy domácího násilí

Existují různé metody, způsoby či formy agrese, ke kterým se samotní agresoři uchylují. Nejčastěji se jedná o 5 základních druhů, ale existuje jich více v různých podobách či obměnách:

1) **Psychické násilí** – je nejčastějším druhem domácího násilí, které se zejména zpočátku odehrává téměř ve všech případech domácího násilí. Při psychickém násilí dochází k silným psychickým následkům na celý život a mohou měnit i osobnost oběti, která bez

<sup>3</sup> Cyklus domácího násilí, intranet MVČR, <http://www.zl.jm/zrcadlo/dona/dona> 3.htm

podpory a odborné pomoci nemůže vést již v budoucnu téměř plnohodnotný život.

Projevy: ponižování, nadávání, urážení, zesměšňování, slovní týrání, vyhrožování, rozkazování, obviňování, křik, kontrola, omezování, či vyvolávání a udržování oběti ve strachu.

2) **Fyzické násilí** – je nejzávažnějším druhem domácího násilí, kdy dochází k různému ublížení na zdraví (lehčího a později těžšího charakteru), a může vyústit v nejhrošších případech i usmrcením oběti.

Projevy: fackování, strkání, tahání za vlasy, bití pěstmi či různými předměty, škrcení, bodání, pálení cigaretou, ohrožování zbraní (střelnou zbraní či nožem), či přivazování oběti k různým předmětům.

3) **Sexuální násilí** – pod ním si lze představit pohlavní zneužívání, sexuální obtěžování, znásilnění, slovní sexuální napadání, nucení k sledování pornografie, ale rovněž osahávání na intimních partiích či sexuální zneužívání nezletilých dětí nebo nucení dětí koukat na sexuální zneužívání či znásilnění své matky atd.

4) **Sociální násilí** – se nejčastěji vyskytuje jako izolace oběti od svých blízkých lidí jako je rodina, přátelé, dále jde o rozhodování o všech otázkách společného soužití výhradně agresorem, kontrola chování oběti, chorobná žárlivost, omezování oběti v telefonování či návštěvách kohokoliv, využívání dětí k dosažení prospěchu agresora, znemožňování oběti ve společnosti apod.

5) **Ekonomické násilí** – zde agresor drží oběť tzv. ve finanční tísní, oběť ztrácí pak možnost dělat věci sama bez vědomí agresora. Z důvodu nedostatku financí pak není schopna opustit agresora a vyhledat pomoc, čímž ji on drží tzv. v šachu. Vše se dále projevuje i v jejich dalším společném životě, kdy oběť nemá peníze na svoje zájmy, čím se lehce dostává do společné izolace a tím vzrůstá i její závislost na osobě agresora.

Projevy: oběť nemá právo spravovat rodinný rozpočet, nerozhoduje o finančních výdajích v rodině, nemá právo si cokoli koupit či mít u sebe peníze.

Ve většině případech se setkáváme s více typy domácího násilí najednou. Těžko lze říci, který druh násilí je pro oběť úplně nejhorší, ale podle mého názoru je to asi psychické násilí. I když je nutno podotknout, že všechny druhy domácího násilí jsou velice nepříjemné a závažné.

Nutno dále podotknout, že co se týče psychického, sociálního či ekonomického násilí je velmi složité toto násilí odhalit a ještě složitější je tento druh násilí prokázat. Nejdůležitější roli v prokazování pak hraje výpověď samotné oběti, které je pro ni velice traumatizující a z důvodu strachu se jí o tomto nechce vůbec hovořit.

## 1.4 Příčiny domácího násilí

Neexistují žádné konkrétní příčiny či specifické faktory, které by způsobovaly násilí jako takové. Násilí u mužů v rodinném prostředí je způsobeno určitou souhrou psychickým fyzických, sociálních, či ekonomických podmínek, které jsou zapříčiněny

<sup>4</sup> Marreva, A., Nenechte si ubližovat, Portál, 2002:263, ISBN 80-7178-510-5

asymetrickým poměrem mezi pohlavími k mužské moci a dominanci v naší společnosti.<sup>4</sup>

Jak odborníci, tak i laici se shodují na tom, že hlavní příčinou jsou povahové vlastnosti člověka. Povahové vlastnosti a osobnost člověka je považována za hlavní příčinu pro chování agresora v incidentech domácího násilí.

Dalšími možnými příčinami jsou zejména domácí neshody, alkohol, drogy, psychické či duševní onemocnění a neposlední řadě, a v nejmenší míře těhotenství, neúspěchy v práci či ztráta zaměstnání, vliv rodičů, patologické hráčství, špatná finanční či bytová situace, promiskuita, stres a nedostatek volného času, nezralost partnerů, malé životní zkušenosti atd.<sup>5</sup>

## 1.5 Důsledky domácího násilí

Ke klasickým důsledkům domácího násilí patří např. ztráta životních iluzí, ztráta sebevědomí, snadná psychická zranitelnost, pocit bezmoci a viny, oddanost vůči agresorovi, sebeobviňování, citová labilita, ztráta radosti ze života, nedůvěra v sebe sama, deprese až sebeztrouckce.<sup>6</sup>

Dalším důsledkem domácího násilí na oběť je tzv. **posttraumatická stresová porucha**, která je očekávána u závažných forem domácího násilí. Jedná se o tzv. zpožděnou odezvu na stresovou situaci hrozivého rázu, která vyvolává prakticky u každého pronikavou tíseň.<sup>7</sup>

Pro posouzení závažnosti a zejména dopadu domácího násilí je důležité vědět, že agresor i oběť minimalizují rozsah i stupeň násilí. Tzv. **zlaté pravidlo** říká, že pokud jsou 2 verze příběhu od agresora a oběti, tak není pravda uprostřed, ale nýbrž je ještě horší než uvádí to závažnější tvrzení.<sup>8</sup>

Dopad a důsledky domácího násilí lze rozdělit na bezprostřední a dlouhodobé. Jako důsledek domácího násilí se u oběti projevuje určité problematické chování např., minimalizace incidentu, přílišná ochota vyhovět agresorovi, zablokovaný vztek, otupění prožívání emocí, oběť vnímá realitu zmanipulovaným způsobem a není schopna bez další pomoci vést plnohodnotný život.<sup>9</sup>

## 1.6 Právní úprava domácího násilí

Dne 1.1. 2007 nabyl účinnosti zákon č. **135/2006 Sb.**, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím (dále jen Zákon o domácím násilím). Tento zákon zavedl komplexní přístup k prevenci a ochraně před domácím násilím. Upravuje zde a spojuje postupy Policie ČR, soudů a sociálních služeb při řešení problematiky domácího násilí. Nový zákon však neupravuje problematiku domácího násilí samostatně jen v jednom právním předpise, ale pouze novelizuje 5 stávajících zákonů, ve kterých je stanoveno vše podstatné pro jednotlivé instituce zabývající se problematikou domácího

<sup>5</sup> Vykopalová, N., Násilí v rodině, Kriminální věda, roč. XXXIV, č. 4, 2001:7

<sup>6</sup> Marreva, A., Nenechte si ublížovat, Portál, 2002:263, ISBN 80-7178-510-5

<sup>7</sup> Hartl, P., Hartlová, H., Psychologický slovník, Portál, Praha, 2004:437, ISBN 80-7178-303-X

<sup>8</sup> Čírtková, I., Policejní psychologie, Portál, 2000:254, ISBN 80-7178-475-3

<sup>9</sup> Čírtková, L., Nikdo nesmí být týrán, Bulletin prevence kriminality, MVČR, časopis Policista, 2000:18-19

násilí:

- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR
- zákon č. 140/1961 Sb., Trestní zákon
- zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení
- zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Postup policistů v souvislosti s problematikou domácího násilí a zejména pak možnost vykázní násilné osoby ze společného obydlí upravuje **závazný pokyn policejní prezidenta č. 200/2008, o vykázní**.

## 1.7 Jak postupovat v případě domácího násilí

Domácí násilí není normální jev ani správné chování, proto ho není nikdo povinen snášet. Již první projev násilí je jen začátek nekonečného kolotoče, který jde čím dál později hůře zastavit, a nemusí vždy dobře dopadnout. Oběť si proto musí uvědomit, že při jakékoli agresi od kohokoli, nesmí věřit slibům a omluvám agresora, ale musí ihned jednat. Ani jeho pokora či ústupky vůči agresorovi jeho postoj nezmění a celou situaci nezastaví.

Oběť se musí pokusit zastavit agresi či násilí dle svého uvážení. Pokud neví jak na to, je nutné vyhledat potřebnou pomoc a v případě hrozícího nebezpečí kontaktovat Policii ČR. Je-li zraněna nebo má-li nějaké psychické či zdravotní problémy, měla by ihned vyhledat lékařské ošetření, případně podstoupit další odborná vyšetření, a o celé záležitosti by měla pravdivě informovat lékaře, a zároveň ho požádat, aby vše zapsal do zdravotní dokumentace.

Nejdůležitější je celou situaci vůbec nějak řešit. Dále je nutné řešit vše včas, dokud má oběť sílu a případně i chuť něco řešit, a celou situaci změnit. Čím déle oběť setrvává v koloběhu agresivních útoků ze strany agresora, tím horší bude pro ni se z toho vymanit. Zde není opravdu na co čekat, a co zvažovat. Dále je také důležité, aby oběť měla možnost vyhledat odbornou pomoc, měla podporu od někoho ze svých blízkých osob, dostala se k informacím o různých krizových a intervenčních centrech či dalších institucích, které jí rádi a ochotně pomohou celou situaci vyřešit.<sup>10</sup> Přehled nejnámějších a nejdůležitějších institucí či organizací, které se zabývají problematikou pomoci obětem domácího násilí je uvedena v příloze na konci mé práce.

Než se celá situace vyřeší, je možné zvýšit bezpečnost oběti tím, že se předem připraví na možné násilí, a to tak, že si v klidu připraví a vyplní tzv. **Bezpečnostní plán**, kde si naplánuje jak bude reagovat na různé útoky agresora a jak může být s dětmi v bezpečí. Pokud by měla oběť s plánováním potíže, může se obrátit na kterékoliv krizové a intervenční centrum, nebo přímo na Bílý kruh bezpečí (BKB), kde jí s tím ochotně pomohou. Bezpečnostní plán se dá sehnat prostřednictvím internetu nebo v krizových centrech či jiných organizacích zabývajících se pomocí obětem domácího násilí. Jak by měl takový bezpečnostní plán vypadat, a co by měl obsahovat je uvedeno

---

<sup>10</sup> Jak se zachovat v případě domácího násilí, internetové stránky MVČR, <http://www.mvcr.cz/nasilii/default.htm>

v příloze této práce, kde je přiložen.<sup>11</sup>

## **1.8 Spolupráce zainteresovaných složek při řešení domácího násilí**

Základem účinné strategie v boji proti domácímu násilí je vzájemná spolupráce neboli součinnost různých složek či institucí, které se zabývají problematikou domácího násilí a přičemž dojde k přesnému vymezení jejich postupu a kompetencí.

### **1.8.1 Sociální péče a ochrana dětí**

Pokud chceme skutečně pomoci oběti domácího násilí, musíme ji dodat odvalu, aby chtěla svůj problém řešit a věděla, že je vůbec její problém řešitelný. Proto musí mít dost odvahy k tomu, aby vyšla se svým problémem na veřejnost. Aby to udělala, potřebuje přesvědčit, že ji bude společnost podporovat a pomůže ji různými prostředky (azylem, financemi, informacemi o pohybu agresora, hlídáním policejní hlídkou atd.). Toto by měly mít za úkol různé instituce, které se věnují sociální péči a ochraně dětí.

Následně poté může fungovat krizová intervence, psychologická pomoc zaměřená na obnovu běžného života a životních perspektiv.<sup>12</sup>

### **1.8.2 Zdravotnictví**

Zde by měli lékaři povinně absolvovat základní školení o domácím násilím, seznámit se svými kompetencemi a ty následně uplatnit i praxi. Lékař by měl být sám dosti citlivý k zachycení případných znaků, které jsou (nebo by mohli) být informací o domácím násilí. Jde o to, zjistit pokládáním taktických otázek, při důvodném podezření na domácí násilí, zda-li by se případně mohlo jednat o tzv. domácí násilí a poté případně učinit další potřebné kroky, např. celou záležitost nahlásit na Policii ČR k dalšímu prošetření. Všímavost a citlivost lékařů k této problematice není stále příliš velká, proto by se měli tomuto problému více věnovat, nepodceňovat ho či se ho dokonce nebát řešit.

### **1.8.3 Policie ČR**

Policii ČR je ve strategii v boji proti domácímu násilí přisuzována právem hlavní role. Policie zde zastává určitý přechod agrese či násilí z privátního soukromí na veřejnost. Povinností policistů je zajistit bezpečnost oběti, agresora stíhat a předat ho do rukou soudů. Pro tyto účely je důležité správně a pečlivě zadokumentovat celý incident, čím se podrobně zabývám právě ve třetí části své práce.

### **1.8.4 Soudy ČR**

Soudci i pracovníci soudů prošli rovněž specifickou přípravou v oblasti domácího násilí. Jedná se o znalost jejich kompetencí, kdy a za jakých okolností vyslychat ohroženou osobu, jaké programy převýchovy jsou státem umožněny, dále aby znali vše ohledně předběžného opatření atd.

Nejdůležitějším ze všeho je spojit vzájemně všechny síly jak státních, tak nestátních organizací a vzájemně společně spolupracovat. Nikoliv jen každý tzv. na svém písečku a přehazovat si kompetence této problematiky jak tzv. horký brambor jeden na

---

<sup>11</sup> Conwayová, L.,H., Domácí násilí, Albatros, 2007:143

<sup>12</sup> Gjuríčová, Š., Boj proti domácímu násilí, BKB, <http://www.bkb.cz/80349/old>

druhého a sami se tím zbavovat potřebné odpovědnosti.

## 2. Postup Policie ČR v souvislosti s domácím násilím

K zajištění jednotného postupu policistů v případech vykázaní či řešení incidentů se znaky domácího násilí, vydalo Policejní prezidium ČR Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200 z roku 2008, **o provádění vykázaní**, který nabyl účinnosti dne 1.1.2009.<sup>13</sup>

### 2.1 Výklad pojmů

Pro policisty byly výše uvedeným Závazným pokynem policejního prezidenta č. 200/2008 definovány základní pojmy související s problematikou domácího násilí. Abychom se mohli v celé problematice dobře zorientovat, je dobré si nejprve vysvětlit nejdůležitější pojmy související s touto problematikou. Uvedení pojmů je např. důležité proto, abychom přesně věděli, kdy můžeme provést vykázaní, koho můžeme vlastně vykázat atd.

#### **Znaky domácího násilí uvedené v tomto pokynu pro potřeby Policie ČR jsou:**

**opakovanost** - je určité jednání, které má svůj určitý vývoj, k jeho projevům dochází opakovaně, často i po velice dlouhou dobu a nejedná se o jednorázový či ojedinělý incident, byť může mít i závažné následky

**postupný nárůst intenzity** - domácí násilí začíná zpravidla psychickým násilím, dále slovními útoky, později se přidává fyzické násilí, kdy útoky jsou zpočátku vedeny proti svobodě a lidské důstojnosti, dále proti zdraví a mohou vyústit i v útoky proti životu

**jasné role** - k násilí dochází mezi blízkými osobami, kde lze rozlišit roli násilné a ohrožené osoby, jejich vzájemné postavení je nerovné a jejich role se při incidentu nemění

**páchání násilí v soukromí** - k násilí dochází zpravidla beze svědků, nejčastěji v soukromí společného obydlí, ale i na jiných místech v soukromí např. na chatě, v hotelovém pokoji, v garáži atd. Jednotlivé útoky zapadající do schématu domácího násilí se však mohou vyskytnout i na veřejnosti např. na ulici, ve vozidle, v restauraci apod.

**incident se znaky domácího násilí** - jedná se o událost mezi blízkými osobami žijícími ve společném obydlí, která vykazuje do různé míry typické znaky domácího násilí

**násilná osoba** - je taková osoba, která ohrožuje ohroženou osobu na životě, zdraví nebo svobodě, či na lidské důstojnosti, žije s ohroženou osobou ve společném obydlí, byla či je spolu s ohroženou osobou v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu a lze důvodně předpokládat, že se tato osoba bude dopouštět i nadále nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku

<sup>13</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykázaní, 2008:1

proti lidské důstojnosti

**ohrožená osoba** - jedná se o takovou osobu, která je ohrožena nebezpečným útokem proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažným útokem proti lidské důstojnosti, ze strany násilné osoby

**společné obydlí** - je byt, dům, nebo jiný objekt, jehož prostor násilná i ohrožená osoba obývají společně, přičemž se vyžaduje jen faktický stav společného bydlení, nikoliv vedení společné domácnosti. Právním titulem společného bydlení může být např. vlastnictví nemovitosti, nájemní či podnájemní vztah, ale i faktické společné bydlení na základě rodinných či jiných vztahů

**hrozba nebezpečného útoku** - zde je důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek přímé ohrožení života, zdraví anebo svobody ohrožené osoby např. útok za použití zbraně

**hrozba zvláště závažného útoku** - zde je důvodný předpoklad, že se násilná osoba dopustí nebezpečného jednání majícího za následek zvláště závažné ponížení lidské důstojnosti ohrožené osoby, jedná se zejména o hrozbu hrubého ponižování psychického a sexuálního rázu apod.

**vykázání** - je využití oprávnění policisty, na základě něhož je násilná osoba povinna na dobu 10 dnů opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí, zdržet se vstupu na tato místa, a zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou

**vykázaná osoba** - je násilná osoba, která byla vykázána ze společného obydlí<sup>14</sup>

## 2.2 Zásady a zákroky policisty

Úkolem Policie ČR je při oznámení incidentu nejen provedení šetření v rámci přestupkového nebo trestního řízení, ale zejména ochrana ohrožené osoby. Policista se přednostně musí zaměřit na pomoc ohrožené osobě a na zastavení dalšího nebezpečného útoku.

Vykázání je opatřením netrestního charakteru, které je preventivní reakcí na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků. Nenahrazuje tedy sankci za chování násilné osoby. Vykázání lze vykonat i bez souhlasu ohrožené osoby. Při samotném vykázání je upřednostňováno právo na ochranu života a zdraví před vlastnickým právem a před právem na nedotknutelnost obydlí.

Policista je povinen jednat s násilnou i ohroženou osobou tak, aby jim v souvislosti s policejním zákrokem nevznikla bezdůvodná újma a byla zejména zachována přiměřenost zásahu do ústavně zaručených práv a svobod.

### 2.2.1 Obecné postupy policistů při oznámení incidentu

Každý policista je vždy a za každých okolností povinen přijmout oznámení o incidentu, vyhodnotit hrozbu nebezpečného útoku nebo hrozbu zvláště závažného útoku,

<sup>14</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12.2008, o provádění vykázání, 2008:1-2

dále zajistit provedení všech nezbytných úkonů a získat maximum potřebných informací o incidentu např. lustrací v policejních evidencích. Tím policista získává přehled, zda u daných osob byl již v minulosti řešen nějaký incident či vykazání. V policejních evidencích dále zjistí, zda ohrožená či násilná osoba jsou držiteli střelné zbraně či nejsou-li pachatelé nějaké násilné trestné činnosti. Tyto zjištěné informace předá policista přijímající oznámení, neprodleně policistům, které vysílá na místo incidentu.

Následně, je-li to možné, kontaktuje policista oznamovatele za účelem získání aktuálních informací o situaci na místě incidentu a o násilné i ohrožené osobě. Je-li oznamovatelem přímo ohrožená osoba či jiný uživatel společného obydlí, policista od nich vyžádá souhlas ke vstupu do společného obydlí. V případě více uživatelů postačí ke vstupu souhlas kteréhokoliv z nich. Pokud ke vstupu do společného obydlí nebude dán souhlas, policista posoudí možnost užití oprávnění podle právních předpisů. Neučiní-li si policista objektivní závěr o existujícím ohrožení, kontaktuje policistu, který ho na místo vyslal, a ten se pokusí navázat kontakt s ohroženou osobou.

Policista na místě incidentu zajistí oddělení násilné od ohrožené osoby, co do viditelnosti i slyšitelnosti. Toto je nutné udělat z důvodu ukončení dalšího napadání ohrožené osoby, k zamezení ovlivňování výpovědi ohrožené osoby násilnou osobou, a k uklidnění situace na místě incidentu. Budou-li splněny zákonné podmínky, přijme policista opatření k omezení osobní svobody násilné osoby.

Dále policista zjistí, zda ve společném obydlí žijí i nezletilé děti, případně kde a v jakém stavu se nacházejí. I zde musí policista dbát na to, aby byly nezletilé děti odděleny od násilné osoby. Pokud je kdokoliv zraněn, zajistí policista lékařské ošetření.

Poté policista ověří totožnost násilné a ohrožené osoby, nezúčastněných osob, oznamovatele incidentu, svědků incidentu a vyzve je k podání vysvětlení. Všechny osoby podají vysvětlení odděleně. Při komunikaci je důležité kladením vhodných otázek rozpoznat, nakolik jsou naplněny znaky domácího násilí, vyhodnotit hrozbu možného útoku a zajistit další skutečnosti z hlediska závažnosti či hrozcích rizik. Pokud policista zjistí, že násilná osoba setrvává v obydlí ohrožené osoby neoprávněně, vyzve ji, aby obydlí opustila. Zároveň násilnou osobu poučí, že neoprávněným setrváním v obydlí ohrožené osoby se může dopustit trestného činu.

## **2.2.2 Vyhodnocení hrozby nebezpečí a znaky domácího násilí**

Policista při vyhodnocování hrozby nebezpečného útoku musí zvážit:

- předcházející útoky, jejich intenzitu a počet,
- tendence používat zbraně,
- míru agrese násilné osoby (fyzické a slovní útoky proti ohrožené osobě za přítomnosti policistů a vyhrožování fyzickou újmou),
- stav ovlivnění alkoholem nebo jinými návykovými látkami a samotný vztah násilné osoby k alkoholu nebo k jiným návykovým látkám (četnost, intenzita požívání alkoholu či návykových látek),



- držení střelné zbraně násilnou osobou a možnost jejího budoucího užití proti ohrožené osobě.<sup>15</sup>

Policista při hrozbě zvláště závažného útoku zvažuje:

- tendence k absolutní izolaci ohrožené osoby,
- znemožňování uspokojování základních potřeb (např. ohrožená osoba v intimních situacích),
- ničení, špinění oblečení, rozbíjení předmětů ve vlastnictví ohrožené osoby s cílem ji ponížit,
- schválnosti, mající jiný charakter, než je uvedeno výše.<sup>16</sup>

Při hodnocení, zda jsou přítomny typické znaky domácího násilí, použije policista při komunikaci s násilnou i ohroženou osobou příslušnou část úředního záznamu o incidentu se znaky domácího násilí.

Informace potřebné pro vyhodnocení typických znaků domácího násilí a rovněž rizikových faktorů domácího násilí (15 otázek SARA DN), zjišťuje dále také prohlídkou prostor, kde došlo k násilnému jednání, z vysvětlení podaných ohroženou i násilnou osobou, oznamovatelem či svědkem incidentu a z policejních evidencí. Vše zapracuje policista do úředního záznamu o incidentu se znaky domácího násilí.

### **2.2.2.1 Vyhodnocení domácího násilí pomocí metody SARA DN**

Jedná se o diagnostickou metodu označovanou SARA (Spousal Assault Risk Assessment), která vznikla v Kanadě pro původně psychiatrické účely. V roce 1995 ji kanadský psycholog Kropp a švédský psycholog Belfrage přizpůsobili pro práci policie. U nás v ČR ji začal v našich podmínkách šířit a používat Bílý kruh bezpečí (BKB).

Tato metoda je určena pro vyškolené policisty, kteří pracují s problematikou domácího násilí. Výsledkem použití této metody je to, že pomůže zasahujícímu policistovi na místě incidentu dobře vyhodnotit celou situaci, vyhodnotit riziko hrozby a poté přijmout adekvátní opatření. Tato metoda je oficiálně přílohou ZPPP č. 200/2008, o vykazání, která je rovněž uvedena v příloze mé práce.

## **2.3 Vykázání**

Pro vykazání násilné osoby ze společného obydlí s ohroženou osobou musí být splněny zákonné podmínky. Policista může vykazat násilnou osobu v těchto případech:

- **je-li splněna zákonná podmínka hrozby nebezpečného útoku či hrozby zvláště závažného útoku a incident vykazuje typické znaky domácího násilí, nebo**

<sup>15</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykazání, 2008:4

<sup>16</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykazání, 2008:5

- **pokud incident vykazuje jen některé typické znaky domácího násilí - jasné role a páchání násilí v soukromí (viz výklad pojmů v kapitole 2.1), je splněna zákonná podmínka hrozby nebezpečného útoku či hrozby zvláště závažného útoku a využití jiných oprávnění policisty (zadržení, zajištění) není možné nebo by nezajistilo efektivní ochranu ohrožené osoby.<sup>17</sup>**

Zde je jasné patrné, že pro vykázaní násilné osoby není třeba splnění všech 4 znaků domácího násilí, ale stačí pouze splnění dvou výše uvedených znaků.

Policista dále může vůči vykázané osobě přijmout další adekvátní opatření:

- **umístit ji do záchytné stanice, pokud je pod vlivem alkoholu či návykové látky,**
- **zajistit ji na dobu nejdéle 24 hodin do okamžiku omezení osobní svobody,**
- **zadržet ji.**

Za splnění zákonných podmínek tak policie poskytne ohrožené osobě krátkodobou ochranu.

### 2.3.1 Postup při vykázaní

V rámci provádění úkonů souvisejících s vykázaním je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. Toto však nemusí splnit pokud hrozí nebezpečí z prodlení, zejména pak, pokud by hrozila eskalace konfliktu nebo pokud by zajišťování přítomnosti nezúčastněné osoby bylo spojeno s nepřiměřenou čekací dobou.

Při zajišťování přítomnosti nezúčastněné osoby policista na místě požádá o spolupráci příslušnou tzv. dozorčí službu, která přijímá oznámení od občanů na všech místních (obvodních) odděleních Policie ČR. Pokud by policista konající službu dozorčího neměl pro plnění jiných neodkladných záležitostí čas, požádá na místě zasahující policista o spolupráci policejního důstojníka na operačním středisku. Nezúčastněnou osobou však nemůže být jiný policista.

Vykázaní je policista povinen oznámit ústně násilné a ohrožené osobě, přitom je poučí o jejich právech a povinnostech. O tomto vyhotoví potvrzení o vykázaní, které s písemným poučením předá ohrožené i vykázané osobě proti podpisu a výtisk podepsaný oběma osobami založí do spisu. Zároveň poučí vykázanou i ohroženou osobu o tom, že si mohou převzít kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie.

Pokud ohrožená či vykázaná osoba odmítne podpisem stvrdit převzetí potvrzení o vykázaní či poučení nebo je odmítne převzít, policista to poznamená v potvrzení o vykázaní. Dále policista vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí a zároveň ji poučí o následcích neuposlechnutí výzvy k vydání klíčů. Vydání klíčů pak policista poznačí v potvrzení o vykázaní. V případě, že vykázaná osoba u sebe žádné klíče nemá, policista do potvrzení o vykázaní uvede důvod, proč u sebe vykázaná osoba žádné klíče neměla.

<sup>17</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykázaní, 2008:5

Vykázání trvá po dobu 10 dnů, přičemž tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k vykázání a končí ve 24.00 hodin desátého dne, pokud nedošlo k prodloužení vykázání na základě návrhu ohrožené osoby na vydání předběžného opatření, případně vydání tohoto předběžného opatření. Tuto dobu však nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Před vykázáním policista nepřihlíží k právní kvalifikaci již spáchaného jednání (z pohledu právních předpisů). Vykázání je na právní kvalifikaci skutku nezávislé.

Policista dále jasně specifikuje prostor, na který se vykázání vztahuje, a to včetně rozsahu bezprostředního okolí společného obydlí, s přihlédnutím k potřebě ochrany ohrožené osoby.

Před vykázáním policista poučí vykázanou osobu o tom, že:

- využívá zákonného oprávnění vykázat ji ze společného obydlí a jeho bezprostřední blízkosti, které jasně vymezí,
- jí z vykázání vyplývají určitá práva a povinnosti,
- vykázání bude trvat 10 dní, a že bylo učiněno bez ohledu na vůli ohrožené osoby a je nutné jej pod hrozbou sankce respektovat.<sup>18</sup>

Nesouhlasí-li vykázání osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky. Policista vykázanou osobu poučí o tom, že může podat námitky i písemně, a to do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání a poučí ji, kde může námitky podat. Podání námitek nemá odkladný účinek.

Obsah námitek podaných na místě násilnou osobou policista poznamenává do potvrzení o vykázání a bezodkladně o nich informuje:

- v době trvání služby vedoucího odboru vnější služby, a to cestou příslušné dozorcí služby nebo příslušného nadřízeného,
- v době mimo službu vedoucího odboru vnější služby nebo zastupujícího dosahového funkcionáře, a to cestou příslušného operačního střediska.<sup>19</sup>

Příslušný policejní funkcionář pak bude námitky posuzovat a přijme taková opatření, aby mohly být námitky posouzeny co nejrychleji a vyřízeny nejdéle do 3 dnů.

Není-li vykázána osoba v době vykázání přítomna ve společném obydlí, policista učiní všechna opatření, aby mohl vykázané osobě sdělit, že je vykázána např. požádá ohroženou osobu nebo někoho jiného žijícího ve společné domácnosti s vykázanou osobou o telefonní číslo vykázané osoby, adresu jejího zaměstnání či příbuzných, místa, kde se nejčastěji zdržuje apod.

Při prvním kontaktu s vykázanou osobou ji sdělí, že byla vykázána, poučí ji o jejích právech a povinnostech a o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního

<sup>18</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykázání, 2008:7

<sup>19</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykázání, 2008:7

záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie. Pokud se vykázaná osoba dozví o tom, že byla vykázána od jiné osoby než od policisty (např. manželky, druha), má právo si tuto informaci ověřit na lince 158. Proto musí policista, který vykázání provedl, o vykázání ihned informovat dozorčí službu, která bezodkladně zajistí vložení této informace do policejního informačního systému pod samostatné číslo jednací, pod kterým bude následně veden spisový materiál vztahující se k vykázání a ihned o tom informuje operační středisko.

Před tím, než vykázaná osoba opustí prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání, může si vzít z tohoto prostoru věci sloužící k její osobní potřebě, tzn. osobní cennosti a doklady (oblečení, hygienické potřeby, léky a zdravotní pomůcky, mobilní telefon). Poté tento prostor musí neprodleně opustit.<sup>20</sup>

Odmítne-li vykázaná osoba opustit prostor, na který se vykázání vztahuje, je policista oprávněn použít (po předchozí výzvě), všech zákonných prostředků a oprávnění za účelem prosazení vykázání.

Pokud nedošlo k vykázání, policista poučí násilnou osobu o právních následcích, pokud bude násilné chování vůči ohrožené osobě opakovat, zejména ji poučí o tom, že pak může být vykázána. Policista dále poučí i ohroženou osobu o možných psychologických, sociálních či jiných službách v oblasti pomoci osobám, které se staly obětí násilí a předá ji k tomuto účelu kontakty na instituce poskytující pomoc obětem domácího násilí.

### **2.3.2 Postup při vykázání ve zvláštních případech**

V případě, že násilná osoba má ve společném obydlí místo svého podnikání, je možné vykázáním postihnout jen ten prostor, který slouží k bydlení, za podmínky, že tento prostor lze prakticky oddělit od prostoru určeného k podnikání násilné osoby např. uzavřením průchodu mezi těmito prostory atd. Není-li takové oddělení možné, a pro vykázání jsou dány podmínky, vykáže policista násilnou osobu i z míst, která využívá ke svému podnikání. Pokud je vykázání spojeno s ohrožením provozu objektu nebo znemožněním výkonu zaměstnání vykázané osoby, postupuje policista dle právního předpisu a dle vlastního uvážení, zda jsou dány zákonné důvody a potřeba nutnosti vykázání s ohledem na ohroženou osobu. V případě vykázání násilné osoby, vyzoomí provozovatele či zaměstnavatele vykázaného objektu o vykázání násilné osoby.

Dojde-li k násilnému jednání mimo společné obydlí, např. v hotelu, na chatě atd., a jsou-li dány podmínky pro vykázání, policista vykáže násilnou osobu ze společného obydlí a nikoliv z prostoru, ve kterém osoby pobývají pouze přechodně či krátkodobě, např. v hotelovém pokoji.

Je-li násilnou osobou mladistvý nebo osoba mladší 15 let, a jsou-li dány podmínky pro vykázání, policista ji vykáže pouze v případě, že bezpečnost ohrožené osoby nelze zajistit jinak. Dále je policista povinen neprodleně vyzoomět orgán sociálně-právní ochrany dětí, za účelem možného umístění takové osoby do diagnostického ústavu.

---

<sup>20</sup> Poznámka: Současný Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008 již neupravuje finanční hotovost či výši finanční hotovosti, kterou si může vzít vykázaná osoba s sebou. Je to tedy pouze na individuálním přístupu policistů, ohrožené a vykázané osoby.

Pokud je ohroženou osobou stará, nemohoucí či nemocná osoba, která je odkázána na péči či pomoc vykázané osoby a nemůže-li péči či pomoc ohrožené osobě poskytnout jiná vhodná osoba, je policista povinen uvědomit příslušný odbor sociální péče obecního či městského úřadu. Nelze-li např. v nočních hodinách zajistit péči či pomoc ohrožené osobě jinak, zajistí policista její převoz do zdravotnického zařízení a uvědomí příslušný úřad sociální péče.

### 2.3.3 Činnost policisty po vykázání

Policista umožní vykázané osobě, aby si vzala v okamžiku vykázání ze společného obydlí výlučně věci sloužící k její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady. Dále také věci nezbytné pro její podnikání či výkon povolání. Poté si vyžádá informace o telefonickém spojení od ohrožené i vykázané osoby, včetně adresy, kam jim má doručovat poštu v době platnosti vykázání.

Následně předá ohrožené osobě informace o institucích, které poskytují pomoc obětem domácího násilí, a to i v případě, že k vykázání nedošlo. Dále policista poskytne vykázané osobě informace o možnostech dalšího ubytování a předá jí seznam ubytovacích zařízení v místě bydliště a nejbližším okolí, např. umožní vykázané osobě, aby si z policejní služebny telefonicky zajistila jiné ubytování.

V neposlední řadě zajistí policista zaevidování vykázání do příslušného policejního informačního systému.

Za vyhotovení seznamu institucí v místě bydliště a nejbližším okolí, včetně kontaktů na ně, pro ohroženou osobu, i za seznam ubytovacích zařízení v místě bydliště pro vykázanou osobu, je odpovědný nadřízený služební funkcionář zasahujícího policisty.

### 2.3.4 Další povinnosti policisty v souvislosti s vykázáním

Policista, který provede vykázání, uloží klíče převzaté od vykázané osoby na místě určeném služebním nadřízeným. Klíče uloží v zapečetěné obálce označené příslušným číslem jednacím. Po uplynutí 10 denní lhůty pro vykázání policista klíče vrátí vykázané osobě proti podpisu v potvrzení o vykázání. Před tím však musí telefonicky ověřit, zda ohrožená osoba v průběhu 10 denní lhůty pro vykázání nepodala u příslušného soudu návrh na vydání předběžného opatření, a dále zjistí, jak soud o případném návrhu rozhodl. Pokud policista zjistí, že soud ve věci návrhu na vydání předběžného opatření vyhověl, klíče vykázané osobě nevydá, ale zašle je tomuto soudu. Pokud soud ve věci ještě nerozhodl, klíče vykázané osobě rovněž nevydá a do rozhodnutí soudu je ponechá na policejním útvaru.

Pokud došlo k vykázání, zajistí policista zaslání kopie úředního záznamu o vykázání do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí na:

- **místně příslušné intervenční centrum,**
- **soudu, který bude příslušný v případě podání návrhu na vydání předběžného opatření,**

- **místně příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí (pokud žijí ve společném obydlí s vykázanou a ohroženou osobou i nezletilé osoby).<sup>21</sup>**

Na základě žádosti vykázané osoby je policista (pověřený svým nadřízeným) povinen umožnit vykázané osobě, aby si v průběhu vykázaní vzala za jeho přítomnosti z obydlí (z něhož byla vykázána), věci sloužící k její osobní potřebě, osobní cennosti, doklady a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo může vykázaná osoba v průběhu vykázaní uplatnit pouze 1x.

Policista stanoví po dohodě s vykázanou osobou termín vyzvednutí věci s přihlédnutím k oprávněným zájmům vykázané osoby. Policista o termínu, kdy k převzetí věci vykázanou osobou dojde, předem informuje osobu ohroženou.

Pokud došlo v průběhu vykázaní k jakékoliv změně, např. ukončení vykázaní nebo k prodloužení 10 denní lhůty v důsledku podání návrhu na předběžné opatření, musí ten, kdo změnu provedl, zajistit, aby byla neprodleně informována vykázaná i ohrožená osoba, příslušný soud, příslušné intervenční centrum, (pokud žily ve společném obydlí s vykázanou i ohroženou osobou nezletilé děti), tak i orgán sociálně-právní ochrany dětí i policistu, který vykázaní provedl. Ten také tuto změnu poznamená do policejního informačního systému, ke kterému, mají přístup jen oprávnění policisté.

### **2.3.5 Kontrola dodržování povinností vyplývajících z vykázaní**

Ve lhůtě 3 dnů od vykázaní provede policista, který osobu vykázal, kontrolu, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázaní, zda se nezdržuje v prostoru vymezeném v potvrzení o vykázaní, a zda se zdržuje kontaktu či navazování kontaktu s ohroženou osobou. Ke kontrole může policista též využít výpovědi ohrožené osoby, jiných osob či informací od intervenčního centra. Pokud by nemohl kontrolu provést policista, který vykázaní nařídil, provede kontrolu jiný policista, kterého určí služební funkcionář.

O kontrole vyrozumí policista ohroženou osobu a pořádá ji o svolení, aby mohl vstoupit do společného obydlí. Pokud ohrožená osoba odmítne, nemůže být ke svolení při kontrole dodržování povinností vykázané osoby spojených s vykázaním nijak nucena.

Zjistí-li policista, že se vykázaná osoba nachází v prostoru, odkud byla vykázána, vyzve ji, aby tento prostor opustila. Pokud tak vykázaná osoba neučiní, je policista oprávněn použít (po předchozí výzvě) donucovací prostředky za účelem prosazení vykázaní. Policista, který se dozví o neuposlechnutí uloženého vykázaní ze strany vykázané osoby, dá podnět k zahájení přestupkového řízení, nebo s ohledem na závažnost či opakovatelnost jednání směřujícího ke zmaření vykázaní, podnět k zahájení trestního stíhání.

Policista dále není oprávněn za účelem kontroly otevírat uzavřené společné obydlí a vstupovat do něj, nejsou-li současně splněny podmínky uvedené v právním předpise. O provedené kontrole a jejich výsledcích pak sepíše formulář „Úřední záznam o

<sup>21</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykázaní, 2008:9-10

provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykazání“.

## 2.4 Policejní formuláře používané v rámci vykazání

Policejní administrativa v rámci institutu vykazání se nachází jak v tištěné podobě formulářů, tak v elektronické podobě formulářů v rámci policejního informačního systému, ke kterému mají přístup pouze oprávnění policisté, kteří se případem zabývají nebo v něm provádějí různá šetření. V tištěné podobě se policejní spis nachází pouze u útvaru, který se případem zabývá. V rámci celého institutu vykazání vypisuje policista 6 základních formulářů, a to jak v tištěné, tak v elektronické podobě:

### 2.4.1 Úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí

Jedná se o nejdůležitější a nejrozsáhlejší formulář o zhruba asi 7 stránkách, podle délky požadovaných odpovědí. Policista bez ohledu na to, zda došlo k vykazání, sepíše neprodleně tento formulář (po získání informací), z nichž lze dovodit přítomnost alespoň těch znaků domácího násilí, na základě kterých lze provést vykazání (jasné role a páchání násilí v soukromí).

Úřední záznam, kromě předepsaných údajů k vyplnění, obsahuje i další údaje např.:

- jak došlo k přijetí oznámení a jaké informace obdržel policista od policisty přijímající oznámení,
- jak došlo ke vstupu policisty do společného obydlí,
- jaké informace byly zjištěny na místě incidentu z objektivního pozorování policisty,
- jaké informace byly na místě incidentu zjištěny od všech zúčastněných osob, včetně informací o minulých incidentech a případných svědcích,
- jaké informace byly zjištěny od dalších osob např. sousedů,
- okolnosti za nichž byly provedeny úkony či zákroky policistů,
- předešlé útoky udávané ohroženou osobou, případně svědky incidentu,
- další skutečnosti, které mohou mít význam z hlediska dalšího šetření trestného činu či přestupku.<sup>22</sup>

Pokud došlo k vykazání obsahuje úřední záznam též:

- důvody, proč policista případně nezajistil přítomnost nezúčastněné osoby, případně skutečnosti, které naznačovaly tomu, že hrozí nebezpečí z prodlení,
- důvody vedoucí policistu k závěru o nebezpečnosti situace a násilné osoby,

---

<sup>22</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykazání, 2008:11

- odůvodnění vykázání,
  - dále jaké skutečnosti vzal policista za rozhodné při vykázání násilné osoby,
  - vymezení prostoru, na které se vykázání vztahuje,
- a další skutečnosti jako praktický průběh vykázání, omezení osobní svobody či jiná opatření atd.<sup>23</sup>

#### 2.4.2 Potvrzení o vykázání

V případě, že se jedná o domácí násilí, sepíše se druhý formulář „Potvrzení o vykázání“. Zde se převážně vypisují okolnosti a podmínky vykázání. Kromě osobních dat vykázané a ohrožené osoby, zde dále musí být:

- zda-li bylo vykázání provedeno za přítomnosti vykázané osoby, pokud nebylo, tak z jakého důvodu,
- případné námitky vykázané osoby proti vykázání,
- zda-li vydala vykázaná osoba klíče (jejich specifikace), či nikoli, a důvod proč je nevydala,
- dále je zde uvedeno poučení jak vykázané, tak ohrožené osoby,

a v neposlední řadě jsou zde uvedeny podpisy policisty, vykázané i ohrožené osoby a rovněž i informace, komu a kdy byly vráceny (vykázané osobě), či předány (příslušný soud) klíče od společného obydlí.

I tento formulář je rozsáhlejší, obsahuje zhruba 4 stránky.

#### 2.4.3 Další důležité formuláře v rámci vykázání

a) V pořadí třetím důležitým formulářem, který se v rámci institutu vykázání policisty vypisuje je tzv. **Úřední záznam o vykázání**. To je pouze jedno-stránkový formulář, kde se vypisují osobní data ohrožené a vykázané osoby, místo vykázání a případně počet nezletilých osob žijících ve společném obydlí.

b) Dalším formulářem je zpracovaný **Seznam ubytovacích zařízení** v rámci bydliště, pro vykázanou osobu.

Rovněž dalším důležitým formulářem pro ohroženou osobu je **Seznam institucí poskytujících pomoc obětem domácího násilí**, včetně telefonických kontaktů, nejlépe v místě bydliště a v nedalekém okolí.

#### 2.4.4 Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplývající z vykázání

---

<sup>23</sup> ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykázání, 2008:11



Tento poslední důležitý formulář vztahující se k institutu vykázání je dvoustránkový a kromě předepsaných údajů dále obsahuje:

- informace, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti nezdržovat se ve společném obydlí, z něhož byla vykázána, jakož i v bezprostředním okolí a povinnost zdržet se jakéhokoli kontaktu s ohroženou osobou,
- skutečnosti, které mohou být významné z hlediska šetření trestného činu či přestupku, v případě zjištění porušení podmínek vykázání,
- jiné skutečnosti k průběhu kontroly např. nutnost provedení služebního zákroku či odmítnutí ohrožené osoby vpustit policisty ke kontrole dodržování stanoveného vykázání, vykázané osoby ze společného obydlí (kontrola, zda se zde nezdržuje vykázaná osoba).<sup>24</sup>

Vzory těchto všech formulářů jsou uvedeny v příloze mé práce.

## 2.5 Komunikace policisty s ohroženou a násilnou osobou

Úkolem policisty na místě incidentu se znaky domácího násilí není urovnání sporu nebo vyřešení problému mezi oběma stranami, ale získání informací o tom, co se vlastně stalo, dále je nutné zajistit pořádek a hlavně bezpečí ohrožených osob, případně motivovat ohrožené osoby k řešení celé situace.

Po celou dobu služebního zákroku musí být zřejmé, že policista jedná v mezích zákona k obnovení klidu a pořádku a musí být z jeho chování patrné, že nikomu nestraní. Při služebním zákroku není prostor ani čas na vlastní názory či postoje policisty. Právě nestrannost mezi účastníky konfliktu policistovi usnadní komunikaci s nimi a vyhne se tím i případným stížnostem.

### 2.5.1 Komunikace s ohroženou osobou

Ohrožené osobě je nutné poskytnout důvěru a porozumění. Jednání s takovou to osobou vyžaduje trpělivou a citlivou komunikaci. Je třeba ji v klidu (v rámci možností) vysvětlit co je v tuto chvíli úkolem policistů a jaké jsou postupy a možnosti jejího jednání. Současně, je nutné se ujistit, že ohrožená osoba rozumí a chápe, co jí policista vysvětluje. Dále je nutné projevit pochopení ohrožené osobě v její těžké situaci a současně je třeba ji povzbudit. Tato osoba má velké pocity studu, strachu, provinění, proto není pro ni lehké říci, jak se věci ve skutečnosti vlastně mají.

Důležité je ptát se ohrožené osoby na otázky typu: (Byla jste již dříve napadána, vy či vaše děti? Jak probíhaly minulé incidenty? Bylo proti vám či vašim dětem použito nějaké zbraně? Pozorujete, že se násilí zhoršuje, dochází k němu častěji či je více intenzivní? Došlo už i k poškozování věcí či k vyhrožování ublížením na zdraví či případně zabitím, vás či vašich dětí?).<sup>25</sup> Tyto odpovědi policistům pomohou mít jasnější a přesnější představu o celé události, a hlavně o skutečném stavu věci. Takto se

<sup>24</sup> Poznámka:

Vzory všech 6 základních formulářů jsou přiloženy v příloze na konci mé práce.

<sup>25</sup> Doporučení pro komunikaci, informační leták pro policisty, BKB, 2007:1

dozvíme rozhodně více, než pouhým samotným vyprávěním od ohrožené osoby.

Důležitým faktem v celé záležitosti je věřit ohrožené osobě, neboť tyto osoby většinou celou věc zamlouvají, omlouvají násilnou osobu a minimalizují to, co se ve skutečnosti u nich vlastně děje. Realita je vždy mnohem horší, proto je nutné na toto pamatovat. Z tohoto důvodu je nutné zjistit míru hrozícího rizika, nejlépe podle metody „SARA DN“, která je přiložena v příloze mé práce.

Pokud učiníme výše uvedené kroky, získáme maximum informací pro důkazní účely, motivujeme ohroženou osobu k řešení celé situace a zajišťujeme si tím spolupráci ohrožené osoby při dalších případných úkonech.

Je třeba si uvědomit, že ohrožená osoba očekává od policisty hlavně pomoc a informace. Proto ohrožené osobě nesmíme zapomenout poskytnout základní informace k dané situaci, možnosti řešení celé situace a zejména předání kontaktů na příslušné Intervenční centrum, nejbližší Azylový dům či jiná poradenská centra v místě bydliště.

Na závěr je dobré použít **tzv. zlaté věty**, které aktivují ohroženou osobu k dalším sebezáchranným aktivitám např. „Mám strach o vaše bezpečí a o bezpečí vašich dětí“, „V případech domácího násilí lze očekávat, že se situace sama nevyřeší a bude se stále zhoršovat“, „Existuje pomoc, pokud budete chtít situaci řešit“, či „Zasloužíte si lepší život“.<sup>26</sup>

Jedná-li se o začínající domácí násilí a není důvod pro zásah policistů, je nutné ohroženou osobu motivovat k řešení celé situace.

Zjistíme-li, že se nejedná o domácí násilí (jde pouze o vzájemné napadání, nikoliv o znaky domácího násilí), oběma aktérům lze doporučit řešení situace jiným způsobem a jinými prostředky než násilím či výhrůzkami, s upozorněním na možný postih obou stran do budoucna v důsledku spáchání přestupku či trestného činu.

## 2.5.2 Komunikace s násilnou osobou

S násilnou osobou vždy hovoří fyzicky zdatnější a zkušenější policista z důvodu vyšší možnosti hrozícího rizika napadení. V případech domácího násilí však bývá násilnou osobou člověk **tzv. dvou tváří**,<sup>27</sup> který navenek vypadá jako slušný a spořádaný občan, ve skutečnosti v kruhu rodiny se jedná o pravý opak. Proto je velmi důležité mít toto na paměti a nenechat se takovým jednáním oklamat. I takový člověk se pak může ke svým blízkým chovat úplně jinak než v přítomnosti policisty.

Obecně platí, že násilná osoba mívá tendenci celou situaci zlehčovat, omlouvat své násilné a nepřijatelné chování a manipulovat s nezkušeným policistou tak, aby ho přesvědčil, že je všechno v naprostém pořádku. Vhodnou asertivní větou je např. „Zatím nemám důvod vám nevěřit a chápu co mi říkáte, ale vy zase musíte pochopit, že já jako policista, musím a budu jednat podle zákona“.

Policista proto musí nejprve násilnou osobu patřičně vytěžit a bude-li zde podezření z páchaní domácího násilí, i na základě dalších zjištěných informací od

<sup>26</sup> Doporučení pro komunikaci, informační leták pro policisty, BKB, 2007:1

<sup>27</sup> Doporučení pro komunikaci, informační leták pro policisty, BKB, 2007:1

ohrožené osoby, sdělí násilné osobě, že:

- násilné chování je nepřijatelné a neomluvitelné za žádných okolností,
- pokud má násilná osoba k ohrožené osobě nějaké výhrady musí to řešit jinou cestou než násilím,
- pokud by toto násilná osoba nedokázala, vystavuje se nebezpečí postihu nebo omezujícího opatření,
- dále seznámí násilnou osobu s tím, že o tomto výjezdu bude učiněn záznam, pro případ, že by se podobné jednání z jeho strany opakovalo,
- a poučí násilnou osobu, že v případě hrozby budoucího násilného incidentu, bude ze strany Policie ČR využito a použito zákonných prostředků např. vykazání, trestní stíhání atd.<sup>28</sup>

Důležité je, že pokud pokračují i nadále od násilné osoby slovní hrozby či fyzické útoky je policista povinen okamžitě toto zastavit a sdělit násilné osobě, že se může dopouštět trestného činu, pokud bude ve svém jednání i nadále pokračovat.

## 2.6 Taktika zákroku policisty při domácím násilí

Zde bych ráda zmínila desatero doporučení, které si myslím, že by měl každý policista znát a myslet na to, pokud musí jet řešit problematiku domácího násilí:

- 1) Pokud dojde k nahlášení události mající znaky domácího násilí, nikdy není dobré již započatý výjezd na místo incidentu rušit, neboť informace od ohrožené osoby, že je vše již v pořádku, nemusí být pravdivá, a může být často vynucená násilnou osobou. V takovém případě je nutné požadovat vstup do obydlí, možnost mluvit s ohroženou osobou o samotě, a osobně se přesvědčit jak situace na místě vypadá.
- 2) Je dobré se předem domluvit na taktice postupu na místě incidentu, zejména by se měli policisté domluvit, kdo bude mluvit s ohroženou, a kdo s násilnou osobou, a promyslet jednotlivé kroky po vstupu do obydlí.
- 3) Po celou dobu řešení incidentu je nutné mít na paměti bezpečnost všech zúčastněných, ale i svou vlastní.
- 4) Po celou dobu zákroku je nutné zůstat nestranný a být v psychické pohodě.
- 5) Po příjezdu na místo je třeba oběma stranám incidentu vysvětlit, proč policisté přijeli na místo (samozřejmě bez uvedení zdroje oznámení), a vysvětlit jim, co je tam jejich úkolem (zjistit, co se vlastně stalo, zajistit a obnovit klid, bezpečí a pořádek).
- 6) Dále je důležité zjistit, zda se na místě incidentu nachází nějaké dítě. Pokud zjistíme, že ano, osobně se přesvědčíme o jeho fyzickém či psychickém stavu a vše zapíšeme do úředního záznamu o výjezdu.
- 7) V případě, že vidíme někoho poraněného, musíme se zajímat o typ a způsob poranění. Dle umístění a typu zranění lze odlišit údery či kopy od např. pádů.

---

<sup>28</sup> Doporučení pro komunikaci, informační leták pro policisty, BKB, 2007:1

- 8) Nesmíme zapomenout prověřit i případné poškozené společné obydlí, kde k incidentu mělo dojít. Toto je důležité nejen pro objektivní zjištění vzniklé škody, ale i k posouzení a vztahu ohrožené osoby ke zničeným věcem.
- 9) Jednou z nejdůležitějších věcí je všimnout si pozorně rozpoložení a chování všech osob na místě incidentu a vše si dobře zaznamenat. Ohrožená osoba je zpravidla rozrušená, má zarudlé oči po předchozím pláči, stydí se a trpí pocitem viny. Násilná osoba se velmi bojí, bagatelizuje skutečný rozměr aktuálního násilí, chová se klidně a někdy může dokonce i předstírat spánek.
- 10) V neposlední řadě je nutné nepodceňovat význam evidencí a zejména úředního záznamu, a v něm podrobně zachycené všechny důležité informace z místa incidentu. Při dalším výjezdu policistů na místo jsou důležitým podkladem pro určení historie a tím hlavně eskalace domácího násilí.<sup>29</sup>

Všechny výše uvedené body jsem si sama ověřila v rámci své praxe na MOP Řepy a musím říci, že všechny informace jsou opravdu důležité a hlavně užitečné.

## 2.7 Spolupráce Policie ČR s jinými subjekty

Při plnění úkolů a řešení problematiky v rámci domácího násilí spolupracuje Policie ČR se státními orgány, orgány místní samosprávy, obecní či místní policií, intervenčními centry a s dalšími právníckými a fyzickými osobami zabývající se touto problematikou.

Policie ČR přijímá od výše uvedených subjektů i od samotných občanů oznámení o případech domácího násilí, které dále zpracovává, řeší a zjištěné informace ukládá či případně poskytuje všem oprávněným institucím zabývající se touto problematikou.

Pro policisty je velice důležitá spolupráce s ostatními výše uvedenými subjekty, neboť bez nich a jejich pomoci, by ani práce Policie ČR, nemohla dostatečně fungovat.

## II. Praktická část

V praktické části své práce se zabývám konkrétními postupy, chováním a jednáním policistů při řešení domácího násilí na náhodně vybraném Místním oddělení policie ČR. Jedná se o Místní oddělení policie Řepy (MOP Řepy), na Praze 6, kde jsem vykonávala svou odbornou praxi, v rámci které jsem se seznámila se 3 konkrétními případy domácího násilí, jak ze spisového materiálu, tak i osobně účastí na jednom z případů.

## 3. Odborná praxe na MOP Řepy

V této praktické části jsem se rozhodla, že se zaměřím na jedno konkrétní, náhodně vybrané místní oddělení Policie ČR, v rámci něhož chci ověřit, jak zde fungují

---

<sup>29</sup> Domácí násilí-doporučení k taktice zákroku PČR, informační leták pro policisty, BKB, 2007:1

teoretické postupy a zejména pak, jejich praktické využívání při konkrétních případech domácího násilí. V této části práce jsem se rozhodla praktickou neboli výzkumnou část zaměřit metodou či formou osobní zkušenosti pouze na jedno náhodně vybrané místní oddělení Policie ČR (v tomto případě MOP Řepy), kde jsem v době od listopadu 2008 až do března 2009 vykonala odbornou praxi a seznamovala jsem se zde s problematikou a praktickými postupy v rámci řešení domácího násilí. Kromě teoretických dovedností jsem si zde sama ověřila i praktické znalosti v jednom z případů domácího násilí, u kterého jsem byla přítomna, a o kterém se podrobně zmíním (společně s dalšími 2 případy), které zde chci podrobně popsat, rozebrat a zhodnotit.

Jak již jsem zde uvedla, cílem mé práce je popsat teoretické metody a postupy při řešení problematiky domácího násilí a osobně pak v praxi na jednom náhodně vybraném oddělení Policie ověřit, jak tyto teoretické postupy vlastně fungují. Informace získané v teoretické části své práce bych ráda porovnávala s praktickým postupem a jednáním policistů v konkrétních případech domácího násilí v rámci MOP Řepy. Cílem mé práce není zjištěné poznatky v praktické části z jednoho oddělení policie zobecnit na všechny nebo jen na další pražské oddělení Policie ČR. Pro odborný výzkum by sice bylo vhodnější tyto informace zobecnit na více policejních oddělení a provést tento výzkum na více policejních služebnách, ale jelikož chci vycházet z opravdu pravdivých a skutečných informací, rozhodla jsem se tyto informace zjistit a ověřit právě cestou vlastní zkušenosti. Vzhledem k tomu, že u Policie ČR již nějaký ten rok pracuji, vím, že ani statistické informace či vyplňování různých dotazníků nebude přesně informovat o skutečném stavu věci a zejména pak ne, o skutečných a objektivních informacích. K tomuto názoru jsem bohužel dospěla po mnohaleté vlastní zkušenosti při práci u Policie ČR. Tímto se ovšem nebudu nechávat již ovlivňovat.

Pokud jsem chtěla dojít ke skutečně pravdivým a zejména reálným a objektivním informacím, rozhodla jsem se pro cestu vlastní zkušenosti. Z tohoto důvodu není možné toto zobecnit na více útvarů Policie ČR, neboť to není mým cílem. Mým cílem je zjistit a ukázat opravdový stav věci, který jsem osobně po delší dobu zjistila a sama zažila na jednom náhodně vybraném útvaru policie. Zobecnění, které by se dalo použít pro více útvarů by vyžadovalo (pro zachování pravdivosti a reálnosti informací) osobní zkušenost či vlastní ověření na více policejních služebnách. To by bylo ovšem téměř neproveditelné, a to z důvodu velké časové vytíženosti pražských policejních oddělení, v rámci své běžné práce, neboť jejich prací je pomáhat lidem, nikoli se podílet a spolupracovat na různých výzkumech, což jim pochopitelně naruší určitým způsobem chod oddělení a pochopitelně i „zdržuje“ policisty od své práce. Dále také při tomto způsobu sbírání informací je nutno být v poměrně častém kontaktu s nadřízeným té dané policejní služebny a poměrně často i v kontaktu, s co nejvíce policisty. Pro sběr dat formou rozhovorů a pozorování rozhodně nestačí pouze někoho někde odchytnout a v pár minutách se ho na něco zeptat. To by pro výzkumnou část nemělo žádnou vypovídající hodnotu.

Vzhledem k velké časové vytíženosti pražských policistů na místních útvarech, nelze tento postup aplikovat na více policejních služebnách. K tomuto výzkumu je také zapotřebí velmi vstřícného jednání a ochoty nejen služebního funkcionáře, ale i samotných policistů v rámci daného policejního oddělení, což je bohužel také velmi často velký problém. Proto jsem ráda, že jsem i z tohoto hlediska našla vůbec vhodný policejní útvar.

### **3.1 Cíl výzkumu**

Cílem mého výzkumu je zjistit:

- zda vypracované teoretické postupy a metodiky v podobě policejních předpisů (konkrétně ZPPP 200/2008), jsou v praxi dobře aplikovatelné policisty při řešení problematiky domácího násilí v rámci MOP Řepy, a zda-li policisté na MOP Řepy v praxi dodržují a řídí se pokyny zpracovanými v právních předpisech platných v rámci Policie ČR,
- zda se policisté na MOP Řepy ztotožňují s vydanými právními předpisy v rámci resortu Ministerstva vnitra ČR, či mají k nim drobné či zásadní připomínky a co by případně v těchto pokynů změnili nebo upravili,
- zda jsou policisté na MOP Řepy dostatečně proškoleni v oblasti domácího násilí a znají-li dostatečně tuto problematiku, aby ji mohli dobře vykonávat.

### 3.2 Hypotézy

V praktické části své práci chci potvrdit nebo vyvrátit následující hypotézy (tvrzení):

1) Většina policistů z MOP Řepy bude mít odborné a potřebné znalosti k problematice domácího násilí a bude si umět s touto problematikou v rámci výkonu své služby poradit, ale přesto si myslím, že se zde najdou i tací policisté, kteří tuto problematiku nebudou příliš ovládat a nebudou mít snahu se v této oblasti dále vzdělávat, přestože mají v rámci svého útvaru přímo odborného školitele na problematiku domácího násilí, který proškoluje v této oblasti všechny policisty v rámci Prahy I.

2) Z hlediska proškolení a odborných informací k problematice domácího násilí získali policisté na MOP Řepy opakovaně mnoho informací od svého školitele, proto si myslím, že zde budou policisté, kteří si umí s touto problematikou dobře poradit, a že nebudou mít dále potřebu získávat další informace jinou cestou než od svého školitele a tyto informace budou pro výkon jejich služby zcela dostačující.

3) Velká část policistů na MOP Řepy nebude příliš nadšena z mého výzkumu na jejich policejní služebně, a proto nebudou příliš ochotni se podílet (formou rozhovoru či dotazníku) na mém výzkumu, ať už z důvodu časového pracovního zaneprázdnění, nebo i z důvodu neochoty sdělovat někomu svůj názor a postoj k problematice domácího násilí pro účely mé bakalářské práce.

### 3.3 Metodologie

Pro zpracování praktické neboli výzkumné části jsem zvolila metou **pozorování** (policistů při řešení domácího jednání v praxi) a dále techniku **rozhovoru** (s policisty na MOP Řepy), abych zjistila jejich povědomí o legislativě v rámci domácího násilí, dále abych znala jejich názory na teoretické metody a postupy upravené v policejních předpisech, abych věděla, zda mají k těmto předpisům nějaké výhrady, případně jaké, jaký je jejich názor a zkušenosti s řešením problematiky domácího násilí v rámci své práce, zda si myslí, že jsou dostatečně proškoleni a odborně vzděláni v této problematice, a jak oni sami sebe hodnotí při řešení problematiky domácího násilí.

Dále jsem zde chtěla zvolit i metodu **dotazníku**, ale zdejší policisté nebyli příliš nakloněny k vyplňování různých otázek, a proto souhlasili pouze s formou rozhovoru. Já jsem po uvážení dospěla k názoru, že z metod pozorování a rozhovor, lze objektivně dojít ke stanoveným cílům, proto jsem se rozhodla policistům dotazníky nenutit a více se zaměřit právě na tyto 2 zvolené metody, které si myslím, že mi poskytnou více objektivních informací, než kdyby mi měl někdo poskytovat informace jen „z pouhého donucení“, které by pak nemusely být až tak objektivní. Proto jsem od metody dotazníku upustila.

### **3.4 Analýza dat**

Pro rozbor rozhovorů jednotlivých policistů jsem použila metodu analýzy, jelikož tato metoda umožňuje sběr dat a informací v konkrétní situaci. Z jednotlivých rozhovorů jsem si dělala poznámky o důležitých a zajímavých informacích.

Metodu pozorování jsem aplikovala průběhu celé své odborné praxe na MOP Řepy a zejména pak při konkrétním případě řešení domácího násilí policistů, kdy jsem se tohoto zúčastnila jako nezávislý pozorovatel a hodnotitel celé situace. Pravdou je, že z jednoho konkrétního případu nelze dělat nějaké obecné závěry, ale vzhledem k tomu, že zase tolik případů domácího násilí se nevyskytuje a není zejména vždy jednoduché se k těmto případům jako nezúčastněný pozorovatel dostat, bylo nutné proto dále i vycházet z dalších spisových materiálů týkající se této problematiky a porovnáním správnosti postupů jednotlivých policistů.

I metodu pozorování bylo tedy nutné v této oblasti doplnit o metodu rozhovorů a další potřebné informace pro objektivní posouzení, zjistit právě touto metodou přímo od samotných policistů. Obě uvedené metody byly důležitou součástí mého výzkumu a vzájemně se velmi dobře doplňovaly.

### **3.5 Tři konkrétní případy domácího násilí**

V rámci své odborné praxe na Místním oddělení Policie ČR Řepy, jsem měla možnost se seznámit se 3 zajímavými případy domácího násilí, které jsou velmi různorodé a odlišné.

S prvním případem domácího násilí, kde byla vykázána Marie M., jsem se seznámila pouze se spisovým materiálem, neboť tento případ se stal již v roce 2007. V tomto případě je zajímavé, že násilnou osobou byla nejen žena, ale hlavně matka, která napadala svoji dceru. Tento případ mi přišel natolik zajímavý a závažný, že jsem si ho vybrala do své práce i přesto, že je to případ již z roku 2007, kdy byl platný ještě ZPPP 176/2006 a možnosti Policie ČR byly menší, než v novém platném ZPPP 200/2008.

Ve druhém případě domácího násilí, ve kterém byl vykázáan Pavel M. jsem se s tímto případem kromě spisové dokumentace seznámila osobně, neboť jsem byla přítomna samotného vykázáání, a to jako nezávislý pozorovatel. Tento případ je zajímavý v tom, že zde policisté chybovali hned od samého počátku a v rámci celého případu, zde bylo z jejich strany mnoho pochybení. Tento případ je spíše ukázkou toho, jak by se to v žádném případě dělat nemělo, a právě proto jsem si ho vybrala do své práce.

Třetí a poslední případ, který jsem si vybrala pro účely své práce je případ domácího násilí, kdy byl vykázán Vladislav K., který napadal svoji manželku, a to za přítomnosti jejich dcery, která krátce po tomto vykázání dovršila věku 18 let. V tomto případě násilná osoba Vladislav K. napadal dokonce i policejní hlídku.

### 3.5.1 Vykázání Marie L.

**Dne 26.3. 2007** oznámil na Místním oddělení Policie ČR Řepy (dále jen MOP Řepy) Josef H. napadení jeho nevlastní nezletilé dcery Anety L. svou matkou Marií L. (jeho manželkou). Na místo incidentu se dostavila policejní hlídka, která na místě zjistila, že Marie L. pod vlivem alkoholu napadla svoji dceru a způsobila jí modřinu na noze a škrábance na prsou. Po provedeném šetření hlídka dospěla k závěru, že se nejedná o domácí násilí, neboť nebyly naplněny 2 znaky domácího násilí, a to opakovanost a postupný nárůst intenzity. Z tohoto důvodu hlídka řešila oznámení pouze jako přestupek proti občanskému soužití a poškozenou i jejího nevlastního otce ústně předvolala k podání vysvětlení. Následně na policejní služebně o celé události sepsala úřední záznam.

Celý spisový materiál byl dále přidělen zpracovateli, který měl vyslechnout všechny zúčastněné osoby a zajistit případnou lékařskou zprávu. V uvedenou dobu se však poškozená se svým nevlastním otcem nedostavila. Za účelem řádného prošetření věci zpracovatel kontaktoval nevlastního otce Josefa H., který uvedl, že se situace v rodině zlepšila, a proto nechce věc již dále řešit. Po opětovném poučení využil svého práva nevypovídat a rovněž odmítl dát návrh k projednání přestupku. Stejný postoj zaujala i poškozená Aneta L. Spisový materiál byl následně ve smyslu ustanovení § 58 odst. 3 písm. b) z. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, odložen, neboť přestupek nebylo možné projednat.

**Dne 6.11. 2007** v 18:10 hodin telefonicky oznámila na MOP Řepy výše uvedená nezletilá Aneta L., že jí její matka Marie L. po příchodu do bytu dala facku a dále jí sprostě nadávala (bez jakéhokoliv důvodu). Také uvedla, že se takto chová již přibližně jeden rok. Vše odstartovala ztráta zaměstnání Marie L. a její následné pravidelné požívání alkoholu. Dle sdělení Anety L. jí její matka vyhrožovala, že ji dostane do dětského domova a zničí jí život. Dále uvedla, že přibližně 1x týdně ji její matka fyzicky napadne, a to většinou fackami, údery pěstí po celém těle a škrábání nehty. Na místo incidentu se dostavila policejní hlídka, která poté zpracovala úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí. Kvalifikovaným posouzením za využití metody SARA DN hlídka zjistila, že jsou naplněny všechny znaky domácího násilí, a proto na místo povolala policistu oprávněného pro vykázání.

Na místo přivolaný policista opět nejprve vyhodnotil oznámení (za využití metody SARA DN) a dospěl k závěru, že násilná osoba Marie L. bude vykázána. Za tímto účelem zpracoval úřední záznam o výjezdu k incidentu se znaky domácího násilí, oznámení o zahájení řízení, potvrzení o ústním vyhlášení rozhodnutí o vykázání, poučení ohrožené osoby, poučení vykázané osoby a rozhodnutí o vykázání.<sup>30 31</sup>

<sup>30</sup> Poznámka:

V té době ještě platil ZPPP 179/2006, kterým se upravoval postup příslušníků Policie ČR v případech domácího násilí, který ještě neumožňoval vykázání pokud nebyly naplněny všechny 4 znaky domácího násilí.

<sup>31</sup> Spisový materiál Policie ČR, ČJ:ORI-2416/MO9-Př-2007, vedený na MOP Řepy



## Zhodnocení případu a postupu policistů

Policisté vyslaní na místo incidentu dne 26.3.2007 zjistili, že k násilí nedochází opakovaně, ale že se jednalo o jediný útok. Při druhém výjezdu na místo incidentu po cca 6,5 měsících bylo hlídkou na místě zjištěno, že k opakovanému napadání dochází již po dobu cca jednoho roku, kdy útoky měla odstartovat ztráta zaměstnání násilné osoby. Pokud tedy ohrožená osoba neuvedla špatně délku napadání (což vzhledem k přiřazení k určité události je málo pravděpodobné), muselo docházet k útokům (a pravděpodobně i k domácímu násilí) již při prvním oznámení.

Z uvedeného vyplývá, že policisté zjišťující první incident o této skutečnosti buď věděli, ale nechovali se tak, jak jim zákon ukládá, nebo se nedovedli dobře ptát a tuto skutečnost nezjistili. Za spisového materiálu více informací nevyplývá, a jelikož již oba policisté nepracují na MOP Řepy, nebylo možno se jich k danému případu více zeptat. Další chyby týkající se vykazání nebyly dále nalezeny.

### **3.5.2 Vykázání osoby Pavel M.**

**Dne 13. února 2009** v 15.45 hodin oznámila telefonicky na MOP Řepy p. Dagmar M., že její bývalý manžel, se kterým žije ve společné domácnosti, ji napadá, ničí zařízení bytu, je opilý a vyhrožuje ji zabitím. Hlídka na místě kontaktovala podezřelou osobu, která dle vyjádření hlídky nejevila známky opilosti. Policisté na místě tedy nevyhodnotili osobu oznamovatelky jako důvěryhodnou, neboť část jejího oznámení, kterou si mohli sami ověřit, se nezakládala na pravdě, a proto věc neřešili jako oznámení o domácím násilí, ale pouze jako přestupek proti občanskému soužití. Za tímto účelem byla požádána Dagmar M. o podání vysvětlení k celému incidentu, kdy bylo zjištěno, že se svým bývalým manželem Pavlem M. má již delší dobu neshody, neboť nepracuje, pije alkohol, vyhrožuje jí, že ji zabije, po bytě střílí plastovou zbraní, a když si leští svůj lovecký nůž, říká jak by jí pěkně zajel do krku. V bytě dělá stále nepořádek, ničí společné zařízení, psychicky ji napadá a nedávno ji dal facku, proto vyhledala lékařské ošetření.

Ve shora uvedený den došlo k dalším dvěma oznámením, kdy při druhém z nich již byly v bytě poškozené věci a Pavel M. viditelně jevil známky opilosti. Z tohoto důvodu byl rovněž požádán o podání vysvětlení k celému incidentu. Při podání vysvětlení uvedl, že nepořádek v bytě byl způsoben tím, že se chtěl odstěhovat. Dále uvedl, že sice brousil doma nějaký nůž, ale nikomu ničím nevyhrožoval, a ve věci poničení věci v bytě se jednalo pouze o jeho videokazety, které už chtěl vyhodit, a lustr, že měla rozbít jeho žena. Policisté věc kvalifikovali jako přestupek proti občanskému soužití, neuvažovali však o tom, že by se mohlo jednat o domácí násilí, a proto ani věc nevyhodnotili pomocí SARA DN a nesepsali úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí.

**Druhý den 14. 2. 2009** ve 14.12 hodin volala opět Dagmar M., že ji Pavel M. nechce umožnit vstup do jejich společného bytu a přitom, že ji ohrožuje maketou pušky na plastové kuličky.

Po příjezdu policejní hlídky na místo incidentu se společně odebrali do bytu, kde na pohovce ležel Pavel M. a předstíral spánek. Vedle pohovky ležela maketa zbraně bez nábojů a všude po bytě byl nepořádek. Policejní hlídka se proto zeptala Pavla M., zda-li své bývalé ženě vyhrožoval, že jí ublíží a ohrožoval ji maketou zbraně. Pavel M. nejprve

předstíral, že neví o co jde, a poté uvedl, že si všechno Dagmar M. vymyslela. Policejní hlídka Pavla M. poučila, že pokud by i nadále vyhrožovat Dagmaře M. ublížením či ji jiným způsobem ohrožovat, tak v případě, že by se prokázalo, že jednání proti Dagmaře M. vykazuje znaky trestného činu, může být vykázán z bytu až na 10 dní. Pavel M. hlídku ubezpečil, že k žádnému takovému jednání nedojde. Poté policisté provedli šetření mezi sousedy a zjistili, že Pavel M. je neustále v podnapilém stavu, že na Dagmar M. neustále křičí. Mezitím přišla pro svou matku její dcera, která policejní hlídce potvrdila, výpovědi sousedů a i samotné Dagmary M. Dále otevřenými dveřmi policisté uslyšeli křik, kdy Pavel M. vyhrožoval Dagmar M., že ji zabije, protože chodí doma v botech. Následně policisté opět poučili Pavla M., aby tyto výrazy již nepoužíval, neboť pokud se paní Dagmar M. rozhodne tyto věci oznámit bude se celá záležitost řešit na policii.

Následně podala Dagmar M. na policii vysvětlení k celé události, kdy se policisté na základě její výpovědi rozhodli zahájit úkony trestního řízení pro trestný čin násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci, kdy podezřelým byl Pavel M. Policisté na místě však věc opět nevyhodnotili jako podezření z domácího násilí, a proto nebyla opět k vyhodnocení použita metoda SARA DN, ani o věci nese-psali úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí.

**Dne 16. 2. 2009** byly spisové materiály předloženy ke kontrole zástupci vedoucího pro trestní řízení, který ve věci rozhodl o urychlené prověře, zda se nejedná o domácí násilí. Z tohoto důvodu byl v 16:32 hodin zpracován úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí, kde za využití metody SARA DN byly zjištěny všechny znaky domácího násilí a byla naplněna hrozba nebezpečného útoku. Z tohoto důvodu byl Pavel M. dne 16. 2. 2009 v 17:31 hodin vykázán ze společného obydlí a ve věci byly sepsány potřebné formuláře. Ve stanovené lhůtě podala ohrožená osoba Dagmar M. návrh soudu na vydání předběžného opatření, na jehož základě bylo vykázání prodlouženo na dobu jednoho měsíce a teritoriální ochrana byla rozšířena o ochranu personální, a tedy bylo Pavlu M. nařízeno, aby se s Dagmar M. nesetkával. Před vypršením této lhůty podala Dagmar M. návrh na prodloužení lhůty, který odůvodnila zejména skutečností, aby soud měl dostatečný čas k řešení žaloby o zrušení společného nájmu předmětného bytu účastníků. Návrhu bylo vyhověno a lhůta byla prodloužena o dalších 5 měsíců.

Na základě provedeného šetření byl dále spisový materiál týkající se podezření z trestného činu násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci překvalifikován na podezření z trestného činu týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě a případ byl postoupen na službu kriminální policie a vyšetřování.<sup>32</sup>

#### Zhodnocení případu a postupu policistů:

Tento případ byl velmi atypický tím, že zde došlo ze strany policistů k mnoha pochybením, které by se neměly stávat. Nyní se pokusím všechny pochybení ze strany policistů blíže popsat:

Prvním pochybením bylo již to, že policista přijímající oznámení od osoby, která mu sdělí, že ji bývalý manžel napadá, je opilý, ničí zařízení bytu a vyhrožuje ji zabitím, nevyhodnotil jako podezření z domácího násilí, kdy po tomto vyhodnocení měl policista přijímající oznámení dále provést lustraci v policejních evidencích, zda-li již v minulosti

<sup>32</sup> Spisový materiál Policie ČR, Čj: ORI-3629/ČJ-2009-001118, vedený na MOP Řepy

nebyl nahlášen podobný incident. Toto policista neučinil a tím nezjistil, že podobné oznámení bylo již p. Dagmar M. hlášeno v minulosti, čímž se jedná o opakované incidenty v jejich rodině.

Dále se policista vyslaný na místo incidentu dostatečně neinformoval o tomto případu a jel na místo v domněnání, že se jedná pouze o běžné neshody v rodině, a nepomyslel na možnost, že může ve skutečnosti jít o možné domácí násilí. Na místě si poté pouze z jedné informace vyhodnotil, že oznamovatelka není důvěryhodná, a proto již ani neuvažoval o domácím násilí a nekladal vhodné otázky, neoddělil násilnou osobu od osoby ohrožené, na incident se nezeptal obou aktérů (a to odděleně), nedával si pozor na varovné znaky v chování násilné osoby, které byly u Pavla M. charakteristické (bagatelizování celé situace, popírání problému, svalování viny na ohroženou osobu, předstírání spánku před policisty v době incidentu atd.).

Ani po opakovaném oznamování Dagmary M. nevyhodnotil žádný z policistů situaci, že by se mohlo jednat o případ domácího násilí, přestože to bylo podle mého názoru poměrně dobře patrné. Policisté ani následující den nevyhodnotili věc jako incident se znaky domácího násilí, nevyhotovili úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí za využití metody SARA DN.

Rovněž policista, který Pavla M. poučoval o případných následcích, pokud bude ve svém jednání pokračovat, nebyl evidentně příliš odborně znalý problematiky domácího násilí, neboť by nemohl říci Pavlu M., že „pokud by i nadále vyhrožoval Dagmarě M. ublížením či ji jiným způsobem ohrožoval, tak v případě, že by se prokázalo, že jednání proti Dagmarě M. vykazuje znaky trestného činu, může být vykázán z bytu až na 10 dní“.

Teprve po přidělení spisu zpracovateli byl udělen nadřízeným pokyn, aby bylo ve věci prošetřeno, zda se nejedná o domácí násilí. Na základě uloženého prošetření byl následně sepsán úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí, kdy za využití metody SARA DN byly zjištěny všechny znaky domácího násilí a bylo zjištěno podezření na hrozbu nebezpečného útoku. Z tohoto důvodu došlo k vykázání Pavla M. až po několika dnech od hlášení posledního útoku Dagmarou M. Při samotném vykázání nebyla ani přítomna nezúčastněná osoba, přestože nehrozilo žádné z prodlení a policisté ani do potvrzení o vykázání, neuvedli žádný důvod, proč tak neučinili.

### **3.5.3 Vykázání Vladislava K.**

Dne **6.3. 2009** oznámila telefonicky na linku 158 paní Radmila K. neshody v rodině, kdy na policejní hlídku bude čekat venku před domem, neboť manžel Vladislav K. je opilý, agresivní a Radmila K. z něj má strach. Toto oznámení bylo elektronickou cestou postoupeno na místně příslušné oddělení PČR Řepy, které na místo vyslalo policejní hlídku. Ta následně kontaktovala oznamovatelku, od které zjistila prvotní informace a ihned pojala podezření na možné domácí násilí, neboť oznamovatelka uvedla, že ve společném manželství žije již devatenáct let a již od počátku docházelo k fyzickým i psychickým útokům, a to formou úderů do obličeje, škrcení, strkání, údery otevřenou dlaní do obličeje a případně tím, že Vladislav K. zvednul oznamovatelku do výšky a držel ji ve vzduchu, čímž demonstroval svoji převahu. Dále oznamovatelka uvedla, že si kolikrát říkala, že je třeba chyba opravdu v ní, jak neustále tvrdil manžel. Starala se hlavně o řádný chod domácnosti a o děti a nechtěla rozvracet rodinu, a tak útoky manžela trpěla. Za tzv. střízliva ji pouze psychicky týral a při požití alkoholu

docházelo i k útokům.

Po příchodu do bytu se chtěla hlídka dotázat Vladislava K. na průběh událostí, kdy však tento místo odpovědi začal být agresivní i na hlídku policie, docházelo k opakovanému slovnímu napadání hlídky a vyhrožování. Vladislav K. byl zjevně pod vlivem alkoholu a z tohoto důvodu hlídka na místo přivolala vozidlo pro převoz osob na záchytnou službu. K věci nebyl schopen pan Vladislav K. nic uvést a jeho jednání se stupňovalo, až vyvrcholilo napadením zasahující hlídky. Vzhledem k silné opilosti však nebylo problém pro zasahující hlídku útok překonat a pana Vladislava K. umístit do přivolaného vozidla a nechat převést do záchytné stanice. Následně bylo hlídkou provedeno šetření v domě, které potvrdilo výpověď paní Radmily K. Na policejní služebně byla následně k věci vyslechnuta paní Radmila K. a věc byla kvalifikována jako podezření z trestného činu násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci, a proto byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení. Rovněž byla věc vyhodnocena jako domácí násilí, a proto byl sepsán úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí a násilná osoba Vladislav K. byl z bytu vykázán, ohrožené osobě bylo předáno potvrzení o vykázání ihned po provedeném výslechu a násilné osobě byl tento formulář předán po jeho propuštění ze záchytné stanice.

Po uplynutí deseti denní lhůty pro vykázání byla kontaktována ohrožená osoba za účelem zjištění, zda podala či podá návrh na předběžné opatření. Tímto bylo zjištěno, že tento návrh ohrožená osoba nepodá, neboť si činí svoje opatření, které bude spočívat v dohledu rodičů násilné osoby na tuto osobu, kdy fakticky se již do společné domácnosti nevrátí. K tomuto dále uvedla, že byt, ve kterém k domácímu násilí docházelo je pouze ohrožené osoby, a proto byly násilné osobě odebrány klíče a ta se již nebude moci do tohoto bytu dostat. Ohrožená osoba rovněž odmítla dát souhlas s trestním stíhání svého manžela, a proto byl spisový materiál týkající se oznámení o podezření z trestného činu násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci odložen.<sup>33</sup>

#### Zhodnocení případu a postupu policistů:

V tomto případě byly skutečnosti natolik jasné, že policisté na místě nemuseli dlouho vyhodnocovat, zda se jedná o domácí násilí či nikoliv, neboť o násilném chování věděli sousedé a přesvědčili se o něm i zasahující policisté, kterým násilná osoba nejen vyhrožovala, ale dokonce se je snažila napadnout.

Pochybení policistů v tomto případě bylo, že si při vykazování nezajistili přítomnost nezúčastněné osoby nebo popřípadě nenapsali důvod této nepřítomnosti, který vzhledem k pozdní noční hodině by byl pravděpodobně oprávněný. Jako další pochybení bylo vyhodnoceno, že na potvrzení o vykázání byl jako čas vykázání uvedeno 9:00 hodin, ale toto potvrzení si ohrožená osoba měla převzít již ve 2:00 hodiny ráno. Tato nesrovnalost vznikla pravděpodobně tím, že k vykázání došlo již v uvedenou dobu a ručně psané vyhotovení bylo v tuto dobu rovněž předáno ohrožené osobě, ale elektronická podoba byla vypracovávána až v 9:00 hodin, a proto zde byl uveden tento čas. Jedná se samozřejmě o pochybení, ale nikterak závažné, neboť neovlivňuje běh lhůty vykázání.

### **3.6 Zhodnocení 3 případů domácího násilí a výsledky výzkumu**

<sup>33</sup> Spisový materiál Policie ČR, Čj:ORI-3147/TC-2009-001118, vedený na MOP Řepy

Zákon o domácím násilí, který dal policii nové oprávnění vykázání, je institut poměrně nový. Policisté řadu let vyjížděli k těmto případům, kdy zoufalá ohrožená osoba volala na linku 158 a dožadovala se pomoci. Po příjezdu hlídky na místo vylíčila celou situaci a chtěla na násilnou osobu podat trestní oznámení, popřípadě oznámení pro přestupek proti občanskému soužití. Policisté ohroženou osobu poté buď rovnou odvezli k výslechu nebo si ji předvolali na stanovený termín. Ve věci bylo následně provedeno množství procesních úkonů (ohledání místa činu, výslechy všech zúčastněných osob, provedeny různé expertízy či znalecké posudky apod.). V této době se však většinou násilná osoba začala chovat k ohrožené osobě velice pozorně a slušně, a proto ohrožená osoba bez pomoci blízkých osob či institucí často uvěřila jejímu chování a stáhla souhlas s trestním stíhání osoby blízké nebo nedala návrh na projednání přestupku. Mnoho policistů tak strávilo nespočet hodin nad tímto případem, který však většinou vyšel do ztracena. Ve většině případů se útoky opakovaly, ale policisté již neměli vůli tyto případy řešit, neboť oni sami neviděli tím žádné řešení situace.

Institut vykázání dal do rukou policie mnohem účinnější zbraň pro řešení případů domácího násilí. Mnoho policistů si však s sebou nese vžitý odpor k řešení těchto případů a je velice těžké je přesvědčit, že řešení situace je možné a účelné.

K tomuto se rovněž přidává neuvěřitelně velké množství předpisů, které musí policisté na základním útvaru znát. Závazných pokynů je takové množství, že policisté každý den dostávají přibližně jeden předpis, který má mnohdy několik desítek stran. V tomto množství se lze těžko orientovat, a proto se mnoho policistů s důležitými závaznými pokyny, jako je například ten o domácím násilí, vůbec řádně neseznámí.

Školení policistů v rámci Policie ČR téměř nefunguje, neboť k tomuto nejsou materiální podmínky (prostory ke školení, projekory apod.), vůle nadřízených ani potřebné počty policistů. Těchto je na některých odděleních tak málo, že musejí zabezpečit řádný chod oddělení a není již nikdo kdo by mohl být školen.

Jako další zde přistupuje faktor velkého odchodu policistů, a to ať již od policie vůbec nebo na jiný útvar. Za poslední dva roky na MOP Řepy, kde byl můj výzkum proveden, odešla polovina policistů. Policisté, kteří tak zasahují na místě incidentu a vyhodnocují, zda se jedná o domácí násilí, jsou mnohdy policisté bez zkušeností, nebo naopak ti, kteří již odcházejí od policie. Zde pak hrají velkou roli jak nezkušenost nových policistů, jejichž zaškolení trvá řadu let, a dále i nechuť a neochota již odcházejících policistů.

K tomuto došlo i druhém případě vykázání, kterého jsem se sama účastnila, kdy policista zasahující na místě první den, odcházel za čtrnáct dní od policie. Druhý den na místě zasahovali policisté, kteří byli u policie, po absolvování základního výcviku, pouze několik měsíců. Většinou tedy v těchto případech policisté udělají při řešení svého prvního případu chybu, a až na jejím základě jsou poučeni o správném postupu. Tento stav ale rozhodně není správný a omluvitelný. Policie ČR se již konečně musí přestat vmlouvat a zdůvodňovat to, proč něco nejde, a začít konečně řešit problémy možnostmi, které má. Vždyť v případech domácího násilí může jít ohrožené osobě i o život a myslím, že by se zasahujícím policistům těžce žilo s vědomím, že mohli někoho

zachránit, ale kvůli své lenosti či neznalosti, takto nejednali.

Toto vše jsem zjistila metodou pozorování při své praxi na MOP Řepy. Provedenými rozhovory s policisty na MOP Řepy jsem zjistila, že po odborné stránce z hlediska problematiky domácího násilí jsou jen průměrně vzděláni a vyškoleni, neboť jim Policie ČR nenabízí moc možností se v této problematice dostatečně proškolovat, a oni sami nemají moc čas ani zájem si aktivně ve svém volnu shánět potřebné informace o této, či jiné problematice. Jak většina z nich říká: „V práci toho máme hodně, není čas se školit, ani není dostatečně kvalitně školení na tuto problematiku zajištěno, a ve svém volnu jsme rádi, že nějaké vůbec máme, proto rozhodně nemáme čas, ani chuť něco někde zjišťovat“. Z jejich rozhovorů plyne, že většina policistů považuje za nutnost, aby potřebné informace dostávali pouze od policie a zejména v rámci pracovní doby, nikoli poté.

Policisté dále shodně uváděli, že vychází hodně policejních předpisů a nestačí se s nimi prakticky ani seznamovat, neboť vzhledem k tomu, že mají často 24. hodinové nebo 12. hodinové služby, nejsou ani každý den v práci, a pokud si po příchodu do práce sami aktivně nezjišťují, co je tam za těch pár dní nového, tak jim vlastně utíká spousta nových informací, na které pak navazují další informace a pokyny, v čem se již policisté přestávají orientovat a většinou na ně rezignují.

S novým závazným pokynem policejního prezidenta č 200/2008 byli policisté poměrně spokojeni, došlo v něm ke změnám k lepšímu v jejich práci, jak shodně uvádějí. Výhrady či chybičky by se v čem prý také našly, ale konkrétně žádný z nich žádné připomínky nezmiňoval.

V poslední řadě policisté uváděli, že problematiku domácího násilí nemají moc rádi a neradi ji řeší, neboť se jim zdá tato práce mnohdy bezvýsledná, jedná se prý o neustálý koloběh, který nikdy nekončí.

### 3.7 Validita výzkumného šetření

Postoje k pojmu validity jsou různé. Co autor to jiný názor. Validita tedy zahrnuje složky:

- **pravdivost** – což jsou zjištěné informace neboli nálezy, které přesně vypovídají či reprezentují jevy, ke kterým odkazují
- **jistota** – zjištěné nálezy jsou poté podpořeny důkazy

Validitu ovlivňují i další faktory jako:

- kvalita získaných dat
- způsob jejich zpracování
- prezentace výsledků

Analýza i sběr dat se provádějí souběžně, proto je někdy těžké odlišit tyto 2 fáze od sebe, což může mít na validitu těchto částí určitý vliv.

K určitému zkreslení dat může dojít i samotným výzkumníkem, neboť úplná

eliminace zkreslení je téměř nemožná, ale identifikací a pojmenováním možných zdrojů zkreslení částečně napomáhá k jeho odstranění a měla by být součástí každého výzkumu. Při selekci dat může dojít ke zkreslení díky jednostranného pohledu výzkumníka „pokud vybere jen data, která zapadají do jeho koncepcí, která ho nějakým způsobem přitahují nebo ovlivňují, nebo která se jemu zdají být významná. Dále je třeba vzít v potaz vliv výzkumníka na zkoumané osoby a prostředí.

Proto jsem ve své práci použila více zdrojů informací a snažila se výše uvedené možnosti případného zkreslení či ovlivnění výzkumu z minimalizovat na minimum. Validita výzkumu je zajištěna dlouhodobostí a pečlivostí, dále přímým kontaktem s realitou, o které jsem se sama přesvědčovala, a nešlo zde v žádném případě o nějaké zprostředkované či pozmeněné informace, které bych použila v rámci svého výzkumu. I když jsem si vědoma určitého vztahu ke zkoumaným policistům, že jsme přeci všichni policisté, a s některými z nich se pochopitelně znám, přesto věřím, že touto skutečností nebyla narušena validita mé práce, neboť jsem i na tuto skutečnost neustále myslela a snažila se být po dobu výzkumu nestranná a objektivní.

## **Závěr**

Jak již jsem uvedla, cílem mé práce bylo zjistit, zda existující vypracované postupy v rámci policejních předpisů, a jsou v praxi policisty dobře aplikovatelné při řešení domácího násilí. V této souvislosti jsem zjistila, že z hlediska Policie ČR je vydáváno mnoho předpisů, policisté se s nimi nestačí příliš podrobně seznamovat, mnohdy je jich vydáváno více k jedné problematice, což není příliš přehledné, nestačí se se všemi souvisejícími předpisy seznámit, a vede to k tomu, že policisté pak nemají potřebné informace při své práci v terénu a dopouštějí se mnoha zbytečných chyb. Sami, ani jak přiznávají, nemají čas, ani chuť se odborně vzdělávat a „čekají“ většinou

pouze na to, jaké informace jim předá policie jako taková. Jen málo z nich mi sdělilo, že je problematika domácího násilí opravdu zajímavá a snaží se k ní zjišťovat nové a nové informace v rámci sebevzdělávání. Pokud se policisté s předpisy řádně seznámí, rozumí jim a pamatují si je, v praxi se jimi většinou i řídí.

Konkrétně v rámci domácího násilí se policisté docela dobře ztotožňují s nejdůležitějším předpisem nově platným v této oblasti, což je ZPPP 200/2008. Policisté tvrdí, že jsou v něm sice malé chybičky, ale o konkrétních změnách či doplnění tohoto předpisu se nezmiňují.

Z hlediska odborného proškolení, myslím, že jsou policisté na MOP Řepy relativně dobře proškoleni (vzhledem ke svému školiteli, kterého mají na svém oddělení), přesto však policisté nemají pocit, že jsou úplně dostatečně proškoleni v této problematice, a dávali najevo, že by bylo dobré, poskytnout jim více možností seznámit se a proškolit v této oblasti, která je bohužel dosti policistům na tomto oddělení velkou neznámou.

Co se týče policejní administrativy, tak lze říci, že zdejším policistům, dělá asi největší problém v prvotní fázi nahlášení případného incidentu se znaky domácího násilí, tento jev rozpoznat a správně ho kvalifikovat. To je asi největší problém celé problematiky domácího násilí. Pokud již začnou mít možné podezření a rozhodnou se vyplnit příslušný formulář, aby zjistili, zda-li se skutečně jedná o případné domácí násilí, pak je myslím částečně vyhráno. Formuláře k domácímu násilí, které jsem uvedla i v příloze své práce, nejsou obtížné na vyplnění, ale vyžadují mít určité zkušenosti a odborné znalosti, což někteří policisté na tomto oddělení bohužel nemají, a proto jim i toto dělá mnohdy problém.

Použité metody výzkumu vlastní pozorování (pozorování a rozhovory) splnily účel a cíl mého výzkumu a byly pro můj výzkum zcela dostačující a nejméně pravděpodobnější.

#### Co se týče mých hypotéz, došla jsem s následujícími závěry:

Hypotéza č. 1 se potvrdila částečně. Hodně policistů sice má dobré odborné znalosti, ale ne většina, neboť je zde hodně nových policistů bez patřičných zkušeností. Ani většina policistů se nechce v této oblasti dále vzdělávat, a ne z důvodu, že mají na oddělené svého školitele, a mají dost informací, jak jsme si myslela, ale proto, že na toto nemají příliš čas, ani chuť.

Hypotéza č. 2 se opět potvrdila jen částečně. Policisté na zdejším útvaru jsou sice relativně dobře proškoleni, ale oni sami nemají pocit, že by toto bylo dostačující, jak jsem si já myslela, ale vzhledem k tomu, že je zde mnoho nových policistů, není zde většina policistů taková, aby měli dostatečné odborné znalosti a zkušenosti a dokázali se vždy a ve většině případech správně rozhodnout a poradit si.

Hypotéza č. 3 se splnila. Policisté nebyli opravdu příliš nadšeni z mého výzkumu a odmítali zejména použití metody dotazníku. Uváděli, že je to příliš zdržuje od práce, a že si hlavně nepřejí, aby se jejich názory někde vyskytovaly v písemné podobě (obávali se, aby se pak tyto dotazníky nedostaly do rukou nadřízených), proto souhlasili jen s formou rozhovoru. V rozhovorech pak byli ochotní a upřímní, takže jsem se nakonec od nich dozvěděla vše potřebné, a to k oboustranné spokojenosti.



Z hlediska celkového hodnocení, jak se hodnotí sami policisté na MOP Řepy v souvislosti s problematikou domácího násilí tak, že shodně uvádějí, že si myslí, že celou problematiku celkem zvládají (s drobnými chybičkami), které se praxí snaží odstraňovat.

Není to vůbec ideální stav, ale myslím, že to zde není (na tomto oddělení), zase až tak špatné, a že se občané bydlící v Řepích, na Praze 6, nemusí obávat, že by si zdejší policisté neuměli poradit s domácím násilím. Je třeba ovšem na sobě neustále pracovat a vzdělávat se v oblasti této problematiky, a to zejména aktivně v rámci sebevzdělávání, neboť jak je vidět, v rámci své práce na to nemají policisté příliš času, a ani samotná Policie ČR jim nedává moc příležitostí k jejich zdokonalení se, což ovšem není dobré, pokud chce mít z policistů opravdové experty či odborníky na domácí násilí, kteří si umí vždy a profesionálně za všech okolností poradit.

## **Resumé**

Jak již jsem úvodu své práce uvedla, pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma domácí násilí, které jsem uchopila z hlediska výkonu policejní práce.

Práci jsem rozdělila na 2 části, na teoretickou a praktickou část. Teoretickou část jsem dále rozdělila na další 2 kapitoly.

V první kapitole své práce stručně popisuji všeobecné, základní informace o domácím násilí. Zaměřuji se zde na pojem, znaky, fáze, druhy, příčiny, důsledky domácího násilí, dále zde uvádím platnou legislativu, pomoc při domácím násilí, orgány a

instituce, které se spolupodílejí na domácím násilí.

Na to dále navazuji ve druhé kapitole, ve které se zabývám teoretickými postupy a doporučeními z hlediska taktiky policejní práce v souvislosti s domácím násilím a v rámci vykazání. Popisuji zde zákroky a zásady policisté při domácím násilí, dále popisuji samotný postup při vykazání, uvádím formuláře, které se v souvislosti s vykazáním vyplňují, upozorňuji zde na správnou komunikaci jak s násilnou, tak s ohroženou osobou. V neposlední řadě této kapitoly popisuji taktiku zákroku v případech domácího násilí.

Třetí část mé práce je již zahrnuta již do praktické neboli výzkumné části, ve které se zabývám tím, zda-li mají policisté dostatečné odborné znalosti, které pak mohou dobře ověřovat i v praxi v rámci domácího násilí. Zabývám se zde, konkrétně policejními postupy při vykazání a jejich správností. Zde také stanovuji cíl výzkumu, hypotézy, metodologii, analýzu dat, popisuji zde 3 konkrétní případy domácího násilí u jednoho z nich jsem byla sama přítomna při vykazání násilné osoby. Současně zde hodnotím všechny 3 případy a provádím výsledek výzkumu. Ověřuji zde i validitu výzkumného šetření.

V závěru své práce hodnotím všechno k čemu jsem během výzkumu a v celé své práci dospěla, hodnotím zvolené metody a hypotézy, které jsem si stanovila.

## **Anotace a klíčová slova**

Ve své bakalářské práci nejprve stručně shrnuji obecné informace o domácím násilí, které jsou již sice všeobecně známé, ale bez nich bych se ve své práci neobešla, neboť na ně v další části své práce potřebuji plynule navázat.

V druhé části mé práce se podrobně zabývám teoretickými zásadami a doporučenými postupy, kterými by se měli policisté řídit a používat je, jakmile budou provádět zákroky či jiné úkony v souvislosti s problematikou domácího násilí. Popisuji zde tzv. teorii pracovních postupů policistů v rámci domácího násilí.

V poslední části své práce se naopak zabývám tzv. praxí, neboť zde popisuji několik skutečných případů domácího násilí, včetně postupů a jednání policistů přímo na místě incidentu, včetně následného zpracování veškerých potřebných formulářů v souvislosti s domácím násilím. Zároveň se zde zaměřuji na správnost postupu policistů v konkrétních případech a na rozdíly mezi tzv. teorií a praxí.

### **Klíčová slova:**

Domácí násilí, ohrožená osoba, násilná osoba, společné obydlí, vykázaní, postupy  
Policie ČR, bezpečnostní plán.

### **Anotation:**

In the my bachelor labour, the first I short summarize the common information about the domestic violence, which are else known generally, but without them I shouldn't use them in the my labour because I will need to fluently take them up to the next part of my labour.

In the second part of my labour I'm deal with theoretic theses and recommended procedures, which the policemen could be to subordinate and to execute them by the time they will practise saves or other steps in connection with the home violence problem. I have discribed there co-called the practice save theory of policemen within the domestic violence

In the last part of my labour I occupy by the work experince, because I discribe there several fact files of the domestic violence, including procedures and actions of policemen directly in the incident place, including subsequent processing every necessary formes in connection with the domestic violence. At the same time I focus there in the corect procedure of policemen in concrete case and differences between the theory and the practise.

### **Keywords:**

Domestic violence, threaten person, violent person, joint residence, deportation, the procedure of the Police Department of the Czech Republic, security plan.

## Seznam použité literatury

### Monografie a učebnice:

- 1) Conwayová, L.,H., Domácí násilí, Albatros, 2007
- 2) Čírtková, L., Policejní psychologie, Portál, 2000, ISBN 80-7178-475
- 3) Marreva, A., Nenechte si ubližovat, Portál, 2002, ISBN 80-7178-510
- 4) Voňková, J., a kol., Metodický rámeček práce intervenčních center a podpora jejich vzniku, BKB, 2007
- 5) Martinková, M., Macháčková, R., Vybrané kriminologické a právní aspekty domácího násilí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2001
- 6) Konrád, Z., Bango, D., Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím, PAČR, 2007, ISBN 978-80-7251-241-6
- 7) Praško, J., Hájek, T., Prašková, B., a kol., Stop traumatickým podmínkám, Portál, 2003, ISBN 80-7178-811-2
- 8) Spurný, J., Psychologie násilí, Eurounion, 1996, ISBN 80-85858-90-4
- 9) Čírtková, L., Vitoušová, P., Pomoc obětem a svědkům trestných činů, Grada, 2006, ISBN 978-80-247-2014-2
- 10) Hartl, P., Hartlová, H., Psychologický slovník, Portál, Praha 2004, ISBN 80-7178-303-X

### Zákony:

- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR  
Zákon č. 140/1961 Sb., Trestní zákon  
Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení  
Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení  
Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

### Podzákoné předpisy:

ZPPP č. 200 ze dne 22.12. 2008, o provádění vykazání, 2008

### Časopisy a odborné publikace:

1. Čírtková, L., Nikdo nesmí být týrán, Bulletin prevence kriminality, MVČR, časopis Policista, 2000
2. Vykopalová, N., Násilí v rodině, Kriminalistika, roč. XXXIV, č. 4, 2001
3. Vitoušová P., Domácí násilí pro Policii ČR, materiál určený pro školitele v rámci Policie ČR, elektronická prezentace na CD,BKB, 2007
4. Domácí násilí-doporučení k taktice zákroku PČR, informační leták pro policisty, BKB, 2007
5. Doporučení pro komunikaci, informační leták pro policisty, BKB, 2007

### Spisový materiál Policie ČR:

Spisový materiál policie ČR, Čj:ORI-3147/TČ-2009-001118, vedený na MOP Řepy  
Spisový materiál Policie ČR, Čj: ORI-3629/ČJ-2009-001118, vedený na MOP Řepy  
Spisový materiál Policie ČR, ČJ:ORI-2416/MO9-Př-2007, vedený na MOP Řepy

### **Zdroje z internetu:**

- 1) Gjuričová, Š., Boj proti domácímu násilí, BKB, <http://www.bkb.cz/80349/old>
- 2) Jak se zachovat v případě domácího násilí, internetové stránky MVČR, <http://www.mvcr.cz/nasilí/default.htm>
- 3) Cyklus domácího násilí, intranet MVČR, [http://www.zl.jm/zrcadlo/dona/dona\\_3.htm](http://www.zl.jm/zrcadlo/dona/dona_3.htm)
- 4) <http://www.acorus.cz>
- 5) <http://www.rosa-os.cz>
- 6) <http://www.bkb.cz>
- 7) <http://www.donalinka.cz>
- 8) <http://www.stopnasili.cz>
- 9) <http://www.justice.cz>

# Seznam příloh

## 1) Formuláře Policie ČR používané v rámci domácího násilí při vykázání

- a) Úřední záznam o incidentu se znaky domácího násilí
- b) Potvrzení o vykázání
- c) Úřední záznam o vykázání
- d) Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání
- e) Instituce poskytující pomoc obětem domácího násilí
- f) SARA DN 3 x 5 otázek na rizikové faktory

## 2) Schéma vykázání – lhůty

## 3) Bezpečnostní plán

.....  
Č. j. ....

.....  
Počet listů: .....

**Úřední záznam o incidentu se znaky  
domácího násilí**

Dne ..... v ..... hodin bylo přijato oznámení o incidentu se znaky domácího (dále jen „incident“). Incident šetřili příslušníci Policie České republiky ..... v místě (adresa incidentu):  
.....

**Zúčastněné osoby:**

**Násilná osoba:**

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Státní příslušnost: ..... Telefon: .....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

Adresa pro doručování (ulice, č. p., místo, PSČ): .....

**Ohrožená osoba:**

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Státní příslušnost: ..... Telefon: .....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

Adresa pro doručování (ulice, č. p., místo, PSČ): .....

**Oznamovatel: ohrožená osoba - násilná osoba - osoba blízká ohrožené osobě - osoba blízká násilné osobě - soused(ka) - státní orgán - jiný<sup>1)</sup>**

**Když osoba jiná než ohrožená nebo násilná tak**

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Státní příslušnost: ..... Telefon: .....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

Adresa pro doručování (ulice, č. p., místo, PSČ): .....

Vztah násilné a ohrožené osoby:

**manžel/manželka - bývalý manžel/bývalá manželka - druh/družka - přítel/ přítelkyně - rodič/dítě - prarodič/vnouče - registrovaní partneři - jiný příbuzenský vztah - nezjištěn<sup>\*)</sup>**

Násilná osoba obývá společné obydlí s ohroženou osobou: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak Adresa společného obydlí: .....

Forma páchaného násilí:

**fyzické - psychické - ekonomické – sexuální – sociální - nezjištěno<sup>\*)</sup>**

Zranění ohrožené osoby: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak **podlitiny – pohmožděniny – zlomenina - řezné, bodné, sečné rány - střelné poranění - jiné<sup>\*)</sup>**

Lékařské ošetření: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak Adresa: .....

Zranění násilné osoby: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak **podlitiny – pohmožděniny – zlomenina - řezné, bodné, sečné rány - střelné poranění - jiné<sup>\*)</sup>**

Lékařské ošetření: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak Adresa: .....

Zranění jiných osob: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak Lékařské ošetření: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak Adresa: .....

Podezření na požití alkoholu nebo jiných návykových látek:

Násilná osoba: **ANO - NE<sup>\*)</sup>** Když ANO tak **alkohol - drogy - léky - jiné<sup>\*)</sup>**

Silná žárlivost: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Ohrožená osoba: **ANO - NE<sup>\*)</sup>** Když ANO tak **alkohol - drogy - léky - jiné<sup>\*)</sup>**

Silná žárlivost: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Počet nezletilých osob žijících ve společném obydlí: .....

když větší než 0 tak vypsát **Jméno, PŘÍJMENÍ, datum narození**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Přítomnost nezletilých osob při incidentu: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Přítomnost nezletilých osob při zákroku Policie ČR: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Škoda na majetku: **ANO - NE<sup>\*)</sup>**

Když ANO tak v částce cca ..... Kč, spočívající v .....

Při aktuálním incidentu **byla – nebyla<sup>\*)</sup>** použita zbraň.

Když byla tak **bodná nebo sečná - tupá - střelná<sup>\*)</sup>**

**Bylo- nebylo<sup>\*)</sup>** použito škrcení.

**Přítomnost znaků domácího násilí**



1. Opakované a dlouhodobé násilí: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Když ANO tak od kdy :

Záznamy evidované policií, lékaři atd.: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Když ANO tak č.j.

2. Vzdávající intenzita násilí: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

3. Jasně a nezpochybnitelně rozdělení rolí na násilnou a ohroženou osobu:

**ANO - NE<sup>1)</sup>**

4. Násilí páchané ve společném obydlí: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

**Všechny typické znaky domácího násilí na místě prokázány ANO - NE<sup>1)</sup>**

### **Pomoc poskytnutá ohrožené osobě**

Poskytnut kontakt na jiný st. orgán - který : .....

Poskytnut kontakt na neziskovou organizaci - kterou : .....

Jiná pomoc - jaká : .....

Byl uskutečněn převoz ohrožené osoby na jiné místo? **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Když ANO tak Na adresu: .....

### **Otázky SARA DN:**

**U všech položek následujících v této části v případě odpovědi ANO upřesnit.**

#### **Oddíl 1: Násilí ve vztahu k blízké osobě**

Dopouští se násilná osoba závažného fyzického nebo sexuálního násilí:

**ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>** (např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraní)

Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své násilné úmysly:

**ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>** (např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby)

Dochází ke stupňování fyz. nebo sex. násilí nebo výhružek a úmyslů ze strany násilné osoby: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>

(např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhružek nebo úmyslů)

Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>

(např. podmínky kauce, zkušební doby, podmíněčného propuštění, trestu zákazu pobytu, společenské záruky, probace apod.)

Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí: **ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá domácí násilí)

## **Oddíl 2: Obecné sklony násilné osoby k násilí**

Dopouští se násilná osoba obecné kriminality: **ANO – NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (tj. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně)

Jsou informace o problémech v předchozích vztazích: **ANO – NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(měla násilná osoba problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakované opouštění partnera, násilí ve vztahu)

Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy: **ANO – NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže)

Má násilná osoba problémy s toxikomanií a jinými závislostmi:  
**ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>** (např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčskou závislostí např. na automatech)

Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví: **ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu)

## **Oddíl 3 : Zranitelnost ohrožené osoby**

Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě:  
**ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>** (přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní pravidelné nebo nepravidelné kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe)

Má z násilné osoby extrémní strach: **ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobrané chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochromuje její jednání)

Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí: **ANO- NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>**  
(riziko je velké, pokud ohrožená osoba nemá znalost o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou)

Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu (nejenom v místě bydliště, ale i v zaměstnání): ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>

(tato místa nezaručují bezpečí, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obslužností)

Má ohrožená osoba závažné osobní problémy: ANO - NE - NEZJIŠTĚNO<sup>1)</sup>

(např. problémy se zaměstnáním, s financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s užíváním návykových látek)

Byly splněny podmínky pro vykázaní násilné osoby? **ANO - NE<sup>1)</sup>**

**Když ANO tak Odůvodnění vykázaní:**

Vykázání bylo provedeno dne: ..... v .....hod. a **BYLO - NEBYLO<sup>1)</sup>**  
provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby.

**Když bylo tak:**

**Nezúčastněná osoba:**

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

**Když nebylo tak Z důvodu:** .....

Adresa společného obydlí: .....

Vymezení prostoru na který se vztahuje vykázaní:

Vykázání oznámeno ústně násilné osobě: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

**Opatření proti násilné osobě**

Zajištění dle § 26 zákona č. 273/2008 Sb.: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Umístění do PAZS dle § 17 zákona č. 379/2005 Sb.: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Zadržení dle § 76 zákona č. 141/1961 Sb.: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Vazba dle § 68 zákona č. 141/1961 Sb.: **ANO - NE<sup>1)</sup>**

Jiný způsob omezení osobní svobody: .....

**Když došlo k omezení osobní svobody, tak**

Osobní svoboda omezena dne: ..... v .....hod.

Důvod nepřijetí žádného opatření:

## Další významné skutečnosti a poznámky:

Kopie úředního záznamu o vykázaní předána místně příslušnému intervenčnímu centru dne .....  
v ..... hod.

Kopie úředního záznamu o vykázaní předána místně příslušnému soudu, který bude rozhodovat  
v případě podání návrhu na předběžné opatření, dne ..... v ..... hod.

Kopie úředního záznamu o vykázaní předána vykázané osobě dne ..... v ..... hod.

Kopie úředního záznamu o vykázaní předána ohrožené osobě dne ..... v ..... hod.

**Když ve společném obydlí žije nezletilá osoba tak:**

Kopie úředního záznamu o vykázaní předána místně příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany  
děti dne ..... v ..... hod.

Zpracoval: .....  
(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEC, podpis)

Místně příslušné intervenční centrum: .....

Místně příslušný soud, který rozhoduje o podaném návrhu na předběžné opatření:  
.....

Místně příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí: .....

## Změny v průběhu vykázaní (např. ukončení vykázaní apod.): ANO - NE<sup>1)</sup>

**Když ANO tak** dne ..... v ..... hod.

### Důvod změny v průběhu vykázaní:

#### Změna oznámena:

Vykázané osobě dne ..... v ..... hod.

Ohrožené osobě dne ..... v ..... hod.

Místně příslušnému intervenčnímu centru dne ..... v ..... hod.

Místně příslušnému soudu, který bude rozhodovat v případě podání návrhu na předběžné opatření,  
dne ..... v ..... hod.

**Když ve společném obydlí žije nezletilá osoba tak:**

Místně příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí dne ..... v ..... hod.

## Došlo k podání návrhu na předběžné opatření u místně příslušného soudu:

### ANO - NE<sup>1)</sup>

**Když ANO tak** Návrh na předběžné opatření podán dne ..... v ..... hod.

Rozhodnutí místně příslušného soudu o předběžném opatření nabylo právní moci  
dne .....

Změny zpracoval: .....  
(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEC, podpis)

<sup>1)</sup> Nehodící se škrtně.

.....  
Č. j. ....

.....  
Počet listů:

Přílohy: 2/2

Výtisk č.:

### Potvrzení o vykázání

Příslušník Policie České republiky (dále jen „policista“)

..... dne ..... v ..... hod. využil svého oprávnění  
podle § 44 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii  
České republiky“) a

### vykázal

pana(i)

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Státní příslušnost: ..... Telefon: .....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

ze společného obydlí:

.....  
které obýval(a) s ohroženou osobou

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

jakož i z jeho bezprostředního okolí:

**na dobu 10 dnů.**

Vykázání **bylo - nebylo**<sup>1)</sup> provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby.

Když nebylo tak z důvodu:

.....

Zpracoval: .....

**Poznámky** (námitky vykázané osoby proti vykázaní):

Na základě ustanovení § 45 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla(a) vykázaná osoba **vyzván(a) k vydání všech klíčů** oc společného obydlí, z něhož byl(a) vykázan(a). Na základě této výzvy vykázaná osoba klíče **vydala - nevydala** ).

**Když vydala tak** Specifikace klíčů – typ, barva, popis, markanty:

**Když nevydala tak** Důvody nevydání:

**Neuposlechnutím výzvy k vydání klíčů se můžete dopustit přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.**

Klíče vydal dne ..... v ..... hod. ....  
(jméno, příjmení, podpis)

Klíče převzal ..... v ..... hod. ....  
(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEC, podpis)

Vykázaná osoba byla poučena o tom, že po uplynutí lhůty 10 dnů od vykázaní si může klíče vyzvednout: .....

Klíče jí budou vydány jen za předpokladu, že nebyl podán návrh na vydání předběžného opatření podle § 76b občanského soudního řádu nebo že soud podanému návrhu na vydání předběžného opatření nevyhověl.

**Rozdělovník:**

Výtisk č. 1: Vykázaná osoba: ..... **převzala - nepřevzala - odmítla podepsat** )

**Když nepřevzala nebo odmítla podepsat tak** Z důvodu: .....

.....  
(převzal, datum, čas, podpis)

Výtisk č. 2: Ohrožená osoba: ..... **převzala - nepřevzala - odmítla podepsat** )

**Když nepřevzala nebo odmítla podepsat tak** Z důvodu: .....

.....  
(převzal, datum, čas, podpis)

Výtisk č. 3: spis

**Po uplynutí 10denní lhůty pro vykázaní:**

Klíče vydal dne ..... v ..... hod. ....  
(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEC, podpis)

Klíče převzal dne ..... v ..... hod. ....  
(jméno, příjmení, podpis)

**Důvod nevydání klíčů:**

?) Nehodící se škrtně.

## POUČENÍ VYKÁZANÉ OSOBY

**Před poučením podle § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, vás poučuji o tom, že vykázání bylo učiněno bez ohledu na vůli ohrožené osoby.**

**Podle § 44 odst. 1** jste byl(a) vykázán(a) ze společného obydlí obývaného s ohroženou osobou jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Vykázání je účinné od okamžiku, kdy vám bylo sděleno. Vykázán(a) můžete být i ve vaší nepřítomnosti.

**Podle § 44 odst. 2** bude vykázání trvat po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Pokud bude podán návrh na předběžné opatření podle § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 59/2005 Sb. a zákona č. 135/2006 Sb. (dále jen „občanský soudní řád“), v průběhu vykázání, doba vykázání se prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

**Podle § 44 odst. 3** si můžete na útvaru policie ..... (adresa příslušného útvaru Policie České republiky, včetně tel. čísla) vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání.

**Podle § 44 odst. 5** můžete v případě, že nesouhlasíte s vykázáním, proti němu na místě podat námítky, které budou bez zbytečného odkladu předány krajskému ředitelství ..... příslušnému podle místa vykázání. Tyto námítky také můžete do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat písemně příslušnému krajskému ředitelství sám (sama). Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy jste převzal(a) potvrzení o vykázání a je považována za dodrženu, jsou-li námítky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství.

**Podle § 45 odst. 1 písm. a)** jste povinen(na) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázání.

**Podle § 45 odst. 1 písm. b)** jste povinen(na) zdržet se vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázání.

**Podle § 45 odst. 1 písm. c)** jste povinen(na) zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou.

**Podle § 45 odst. 1 písm. d)** jste povinen(na) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které držíte. Neuposlechnutím této výzvy se můžete dopustit přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“).

**Podle § 45 odst. 2 písm. a)** máte právo vzít si ze společného obydlí před jeho opuštěním věci sloužící vaší osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užíváte, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady.

**Podle § 45 odst. 2 písm. b)** máte právo si vzít v průběhu vykázání ze společného obydlí věci sloužící vaší osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro vaše podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo můžete uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě na adrese .....

**Podle § 45 odst. 2 písm. c)** máte právo ověřit si provedení vykázání na čísle tísňového volání 158.

**Podle § 45 odst. 2 písm. d)** máte právo vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru (organizačního článku) Policie ČR .....

Úřední záznam o vykázání bude vyhotoven do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí.

**Podle § 45 odst. 3** je třeba, abyste pro potřebu doručování uvedl(a) svoji adresu pro doručování .....

Neuposlechnutím uloženého vykázání se můžete dopustit přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů; pokud se dopustíte závažného nebo opakovaného jednání, abyste zmařil(a) vykázání, můžete se dopustit trestného činu podle § 171 odst. 4 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Po uplynutí lhůty 10 dnů si na výše uvedeném útvaru (organizačním článku Policie ČR - adresa a telefonický kontakt uvedeny výše) můžete vyzvednout klíče, které jste policistovi předal(a) podle § 45 odst. 1 písm. d). Klíče vám budou vydány za předpokladu, že nebyl podán návrh na vydání předběžného opatření podle § 76b občanského soudního řádu.

Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:

.....  
Jméno, příjmení a podpis **vykázané osoby**

Poučení provedl(a) :

.....  
Služební hodnost, jméno, příjmení a podpis policisty

### **POUČENÍ OHROŽENÉ OSOBY**

Jako osobu ohroženou vás poučuji o tom, že podle § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, došlo k vykázaní ..... ze společného obydlí, které obýval(a) společně s vámi, jakož i z jeho bezprostředního okolí.

Toto vykázaní je účinné od okamžiku, kdy bylo provedeno, a to i v případě, že s ním nesouhlasíte.

**Vykázaná osoba je povinná:**

**Podle § 45 odst. 1 písm. a)** opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní.

**Podle § 45 odst. 1 písm. b)** zdržet se vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázaní.

**Podle § 45 odst. 1 písm. c)** zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou.

**Podle § 45 odst. 1 písm. d)** vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

V případě porušení podmínek vykázaní ze strany vykázané osoby neprodleně informujte Policii České republiky prostřednictvím tísňové linky 158.

**Vykázaná osoba má právo:**

**Podle § 45 odst. 2 písm. a)** vzít si ze společného obydlí před jeho opuštěním věci sloužící její osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užívá, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady.

**Podle § 45 odst. 2 písm. b)** si vzít v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo může uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě.

O termínu, kdy k převzetí věcí osobou vykázanou dojde, budete předem informován(a).

Je vaším právem ve smyslu § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat u příslušného soudu návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v povinném opuštění společného obydlí násilnou osobou a v zákazu navazování kontaktů násilné osoby s vámi. Podáním návrhu v průběhu vykázaní, které provedl policista, se zákonná 10denní lhůta prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu. Předběžné opatření soudu trvá 1 měsíc ode dne následujícího po dni, v němž uplynula zákonná 10denní lhůta, a bude-li před ukončením této doby zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na váš návrh rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření, a to až na dobu 1 roku. V této souvislosti vás žádáme, abyste informoval(a) Policii České republiky o tom, že jste v průběhu policejního vykázaní podal(a) u soudu návrh na vydání předběžného opatření.

O vykázaní bude v souladu s § 47 odst. 3 zákona o Policii České republiky informováno intervenční centrum poskytující psychologické, sociální a právní služby. Toto intervenční centrum vás bude do 48 hodin od doručení podnětu od Policie České republiky kontaktovat s nabídkou služeb. V případě potřeby se můžete obrátit i na jiné instituce, které poskytují psychologické sociální a další služby v oblasti pomoci obětem domácího násilí. Za tímto účelem vám jsou předány kontakty na instituce v místě bydliště a kontakty na linky s nepřetržitým provozem.

Dále vás poučuji o tom, že uvedením nepravdivých skutečností se můžete dopustit trestného činu křivého obvinění podle § 174, pomluvy dle § 206 a poškozování cizích práv dle § 209 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, případně přestupku proti občanskému soužití dle § 49 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

V době trvání vykázaní bude provedena kontrola, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázaní. V této souvislosti vás žádáme o poskytnutí součinnosti policistům provádějícím tuto kontrolu.

Úřední záznam o vykázaní bude zpracován do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí a můžete si jej vyzvednout na adrese:

Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:



.....  
Č. j.

.....  
Počet listů:  
Výtisk č.:

### Úřední záznam o vykázání

Dne ..... v ..... hod. využil příslušník Policie České republiky  
..... svého oprávnění a podle § 44 zákona č.  
273/2008 Sb., o Policii České republiky a

### vykázal

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: .....

Státní příslušnost: ..... Telefon:.....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

Adresa pro doručování (ulice, č. p., místo, PSČ): .....

ze společného obydlí: .....

které obýval(a) s ohroženou osobou

Jméno a příjmení: .....

Datum narození: ..... Telefon:.....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo): .....

jakož i z jeho bezprostředního okolí.....

**na dobu 10 dnů.**

Vztah násilné a ohrožené osoby:.....

Počet nezletilých osob žijících ve společném obydlí:

když větší než 0 tak vypsati

Jméno, PŘÍJMENÍ, datum narození, trvalý pobyt (ulice, č. p., místo):

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

.....  
Č. j. ....

.....  
Počet listů:

**Úřední záznam  
o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících  
z vykázaní**

Dne ..... v ..... hod. provedla hlídka ..... ve složení  
.....

podle § 47 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

**kontrolu dodržování povinností vyplývajících z vykázaní**

vydaného dne ..... pod číslem jednacím .....  
vztahující se na .....

a bezprostřední okolí společného obydlí .....

Další významné skutečnosti a poznámky k průběhu kontroly:

**Výsledek kontroly:**

Přítomnost vykázané osoby ve společném obydlí: **ANO - NE<sup>?)</sup>**

Přítomnost ohrožené osoby ve společném obydlí: **ANO - NE<sup>?)</sup>**

Přítomnost dětí ve společném obydlí: **ANO - NE<sup>?)</sup>**

Zjištěno porušení zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou  
**ANO - NE<sup>?)</sup>**

Pokud ANO, jaké:

Přijaté opatření v případě zjištění nedodržování vykázaní nebo zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou ze strany osoby vykázané:

Záznam vyhotovil: .....  
(hodnotí označení, jméno, příjmení, OeČ, podpis)

<sup>?)</sup> Nehodící se škrtně

Zdroj: Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008, o vykázaní, příloha ZPPP

## INSTITUCE POSKYTUJÍCÍ POMOC OBĚTEM DOMÁCIHO NÁSILÍ

<b>DONA linka, pomoc obětem domácího násilí, informace</b>	<b>nonstop tel. 251 511 313</b>
<b>Bílý kruh bezpečí, pomoc obětem trestných činů</b>	<b>nonstop tel. 257 317 110</b>
<b>Linka důvěry RIAPS</b>	<b>nonstop tel. 222 580 697</b>
<b>Centrum krizové intervence</b>	<b>nonstop tel. 284 016 666</b>
<b>ROSA, centrum pro týrané a osamělé ženy</b>	<b>tel. 241 432 466 602 246 102</b>
<b>Pro Fem o.p.s., telefonická právní poradna a právní zastupování pro osoby ohrožené domácím násilím</b>	<b>tel. 224 910 744 jen úterý 9.00 – 11.00 hod. středa 18.30 – 20.30</b>
<b>ACORUS</b>	<b>nonstop tel. 283 892 772</b>
<b>SPONDEA Brno</b>	<b>nonstop tel. 541 235 511 739 078 078</b>
<b>Linky důvěry v místě Krizová centra v místě Intervenční centrum v místě Azylové domy</b>	<b>kontakt poskytnete příslušný sociální odbor dle místa bydliště a DONA linka</b>
<b>Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy v místě Orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) v místě Policie ČR</b>	<b>nonstop tel. 158</b>
<b>Městská/obecní policie, oddělení přestupků městského/obecního úřadu apod.</b>	
<b>Zdravotnická záchranná služba</b>	<b>nonstop tel. 155</b>
<b>Tísňové volání</b>	<b>nonstop tel. 112</b>
<b>Zdravotnická zařízení</b>	

Zdroj: Závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2008, o vykazání, příloha ZPPP



**sara dn**  
pomůcka pro policisty

## OTÁZKY ke zjištění rizika eskalace domácího násilí

### DOMÁCÍ NÁSILÍ

Domácí násilí (dále jen dn) je především fyzické, psychické anebo sexuální násilí, ke kterému dochází mezi blízkými osobami. O domácí násilí se jedná vždy, pokud jsou přítomny všechny následující znaky.

### KLÍČOVÉ ZNAKY DN

- 1) **OPAKOVÁNÍ A DLOUHODOBOST** – z jednoho útoku jakéhokoli charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek. *Ptejte se na minulé incidenty, na předešlé zákroky PČR, na úrazy apod.*
- 2) **ESKALACE** – domácí násilí se stupňuje od útoků proti lidské důstojnosti k fyzickým útokům až k závažným trestným činům ohrožujícím zdraví a život. *Ptejte se, jak často se incidenty opakují a zda roste intenzita útoků či výhrůžek.*
- 3) **JASNÉ A NEZPOCHYBNITELNÉ ROZDĚLENÍ ROLÍ** na ohroženou osobu a násilnou osobu – domácím násilím nejsou vzájemná napadání, hádky, rvačky, spory, kde je rovné nebo střídavé postavení stran incidentu. *Ptejte se, kdo je ohrožen a kdo ubližuje.*
- 4) **NEVEŘEJNOST** – domácí násilí probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly. *Ptejte se, kdy a kde k násilí dochází.*

## sara dn

### SOUBOR RIZIKOVÝCH FAKTORŮ KE ZJIŠTĚNÍ HROZBY BUDOUCÍHO DN

V případě, že na místě zákroku identifikujete situaci jako domácí násilí, doporučujeme vám položit následující katalog otázek. Ty pomohou vám i ohroženým osobám uvědomit si reálné riziko současného a budoucího ohrožení. Zdrojem informací, tj. osobou, která na otázky odpoví, může být ohrožená osoba, oznamovatel (např. sousedé), ale i násilná osoba.

Otázky jsou orientačním vodítkem a slouží k rychlému a správnému rozhodnutí o dalším postupu. Otázky pokládejte v souvislosti s aktuálním incidentem a zajímejte se také o incidenty předchozí, protože domácí násilí je násilím na pokračování. V této fázi zákroku není nutné provést písemný záznam, je-li to možné, doporučuje se pořídit záznam zvukový.

K vyhodnocení budoucího možného rizika dn použijte vlastní úvahu. Zvažte další kroky a opatření. Ze škály možných opatření zvolte vždy takové, které bude s přihlédnutím ke konkrétní situaci maximálně bezpečné pro ohrožené osoby.

#### Například:

- přivolejte další policisty
- zvažte opatření podle trestního řádu nebo zákona o PČR
- po 1. 1. 2007 zvažte „vykázání“ podle zákona č. 135/2006 Sb.
- doporučte azylové zařízení nebo jiné bezpečné místo
- poučte ohroženou osobu o bezpečnostním plánu
- informujte OSPOD o dětech v rodině
- předejte ohrožené osobě kontakt na DONA linku



Tento projekt je spolufinancován  
Evropským sociálním fondem  
a státním rozpočtem České republiky.

## ODDÍL 1

## NÁSILÍ VE VZTAHU K BLÍZKÉ OSOBĚ

- 1) **Dopouští se násilná osoba závažného fyzického nebo sexuálního násilí?**  
– např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraní
- 2) **Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své násilné úmysly?**  
– např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby
- 3) **Dochází ke stupňování fyzického/sexuálního násilí nebo výhrůžek a úmyslů ze strany násilné osoby?**  
– např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhrůžek nebo úmyslů
- 4) **Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení?**  
– např. podmínky kauce, zkušební doby, podmíněného propuštění, trestu zákazu pobytu, společenské záruky, probace aj.
- 5) **Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí?**  
– např. vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá dn

## ODDÍL 2

## OBECNÉ SKLONY NÁSILNÉ OSOBY K NÁSILÍ

- 1) **Dopouští se obecné kriminality?**  
– jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (tj. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně
- 2) **Jsou informace o problémech v předchozích vztazích?**  
– měla násilná osoba problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakované opouštění partnera, násilí ve vztahu)
- 3) **Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy?**  
– např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže
- 4) **Má násilná osoba problémy s toxikomaní a jinými závislostmi?**  
– např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčkou závislostí např. na automatech
- 5) **Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví?**  
– např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu

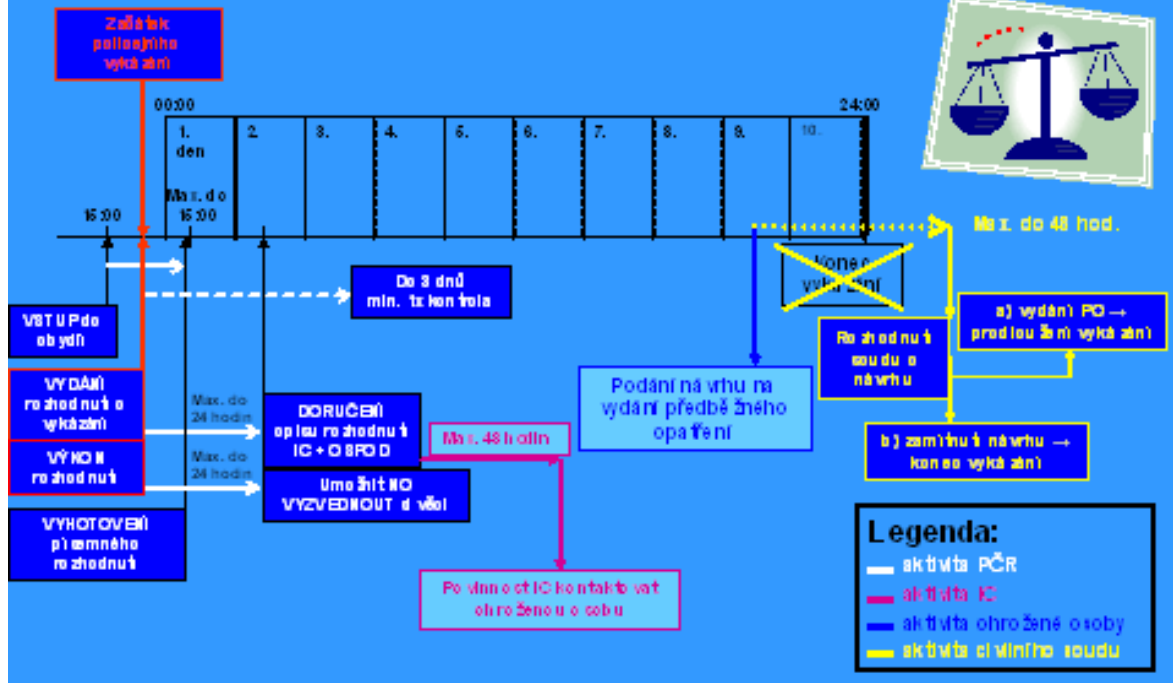
## ODDÍL 3

## ZRANITELNOST OHROŽENÉ OSOBY

- 1) **Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě?**  
– přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní pravidelné nebo nepravidelné kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe
- 2) **Má z násilné osoby extrémní strach?**  
– tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobraně chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochromuje její jednání
- 3) **Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí?**  
– riziko je velké, pokud ohrožená osoba nemá znalosti o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou
- 4) **Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu (nejenom v místě bydliště, ale i v zaměstnání)?**  
– tato místa nezaručují bezpečí, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obslužností
- 5) **Má ohrožená osoba závažné osobní problémy?**  
– např. problémy se zaměstnáním, s financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s užíváním návykových látek



# Schéma vykázaní - lhůty



Zdroj: Informační CD Bílého kruhu bezpečí vytvořeného pro potřeby Policie ČR

## **Bezpečnostní plán**

Vyplnění následujícího plánu pomůže zvýšit vaši bezpečnost a připravit se předem na možné násilí v budoucnosti. Sice nemůžete ovládnout partnerovo násilí, ale můžete si naplánovat, jak na něj nejlépe reagovat a jak být i s dětmi v bezpečí.

Pokud máte s vyplňováním plánu potíže, zkuste požádat o pomoc odborníka z pomocné organizace, vašeho poradce nebo blízkého přítele, kterému můžete věřit.

Tento plán byl sestaven podle plánu, který na internetu zveřejnilo policejní oddělení města Nashville.

### **První krok – Bezpečnost během násilného incidentu**

Pokud se ke mně bude můj partner znovu chovat agresivně, mohu použít některé nebo všechny následující strategie:

1. Jestli se rozhodnu odejít, použiji:

.....

(Nacvičte si, jak se dostat bezpečně z domu. Které dveře, okna, schody nebo výtahy použijete?)

2. Budu mít připravenou kabelku a klíče a položím je ....., aby byly po ruce, kdybych musela rychle odejít.
3. Mohu o násilí říci ..... a požádat je, aby zavolali policii, kdyby zaslechli podezřelé zvuky z našeho domu/bytu.
4. Naučím děti, jak telefonovat na policii a přivolat záchrannou službu.
5. .... bude kód pro mé přátele, aby věděli, že mají zavolat pomoc.
6. Kdybych musela odejít z domova, půjdu k ..... Pokud nebudu moci jít tam, půjdu k ..... nebo k .....
7. Mé děti se mohou některé tyto strategie naučit.
8. Když uvidím, že může dojít k násilí, pokusím se přesunout do .....  
Nebo do .....

(Pokuste se vyhnout incidentům v koupelně, garáži nebo kuchyni, blízko zbraní nebo v místnostech bez přístupu k venkovním dveřím.)

9. Použiji svůj úsudek a intuici. Pokud bude situace velmi vážná, můžu partnerovi dát, co chce, aby se uklidnil. Musím se chránit, než se dostanu z nebezpečí.

## Druhý krok – Bezpečnost při přípravě k odchodu

Pokud se chystáte opustit domov, který sdílíte s agresorem, pečlivě si vše naplánuje, abyste byla v bezpečí. Pokud má agresor pocit, že ho chce žena opustit, může se mstít.

Mohu použít následující strategie:

1. Peníze a náhradní klíče nechám u ....., abych mohla rychle odejít.
2. Kopie důležitých dokumentů nebo klíčů uložím u .....
3. Otevřu si vlastní bankovní účet u ....., abych posílila svou nezávislost.
4. Další věci, které mohu udělat, abych posílila svou nezávislost, jsou:  
.....  
.....  
.....
5. Telefonní číslo na nejbližší organizaci pro pomoc ženám je ....., na místní policejní stanici je ..... Na těchto číslech mohu hledat pomoc.
6. Budu u sebe neustále nosit drobné na telefon. Budu-li volat na účet volaného z domova, může agresor hovory vystopovat. Abych své hovory utajila, budu vždy používat mince nebo požádám přítelkyni, abych mohla volat od ní, když odejdu z domova.
7. Zeptám se ..... a ..... , jestli bych u nich mohla přespát nebo jestli by mi mohli půjčit peníze.
8. Náhradní oblečení můžu nechat u .....
9. Svůj bezpečnostní plán budu prověřovat každý ..... , abych si mohla naplánovat nejbezpečnější cestu z domova. Požádám ....., aby mi pomohl/a můj plán prověřit.
10. Nacvičím si plán útěku, a pokud to bude nutné, vyzkouším ho i s dětmi.



### **Třetí krok – Bezpečnost v mém vlastním domě**

Ve svém vlastním domě můžete provést několik úkonů, a byste zvýšila svou bezpečnost. Možná je nebudete moci udělat všechny najednou, ale lze je uskutečnit postupně.

1. Vyměním zámky na dveřích, případně na oknech, hned jak to půjde.
2. Zajistím, abych měla co nejsilnější dveře.
3. Mohu si nechat nainstalovat bezpečnostní systém včetně poplachu, dalších zámeků, zábran proti dveřím, detektorů kouře a hasících přístrojů.
4. Mohu si koupit provazové žebříky, které je možné použít pro útěk z oken v horním patře.
5. Mohu si nechat nainstalovat automatické spínače osvětlení, které se rozsvítí, kdykoliv se někdo přiblíží k domu.
6. Řeknu všem osobám, které se starají o mé děti, kdo je smí vyzvednout, a řeknu jim, že můj partner k tomu nemá svolení (vyjma případů, kdy podle soudního rozhodnutí smí). Tyto osoby jsou:

..... (učitel/ka)  
..... (pečovatel/ka)  
..... (hlídání dětí)  
..... (vychovatel/ka v kroužku)  
..... (další)

7. Mohu říci ..... (sousedé), .....  
(duchovní) a ..... (kamarád/ka), že se mnou můj partner už  
nežije a že by měli zavolat na policii, pokud se bude snažit dostat do mého domu.

### **Čtvrtý krok – ochrana se soudním rozhodnutím**

Mohu podniknout následující kroky, aby bylo soudní rozhodnutí účinné:

1. Kopii rozhodnutí schovám .....  
(Noste ji s sebou nebo mějte při ruce.)
2. Budu-li mít o rozhodnutí pochybnosti, obrátím se na svého právníka.
3. Zničí-li můj partner rozhodnutí, obrátím se na policii a na svého právníka.
4. Poruší-li můj partner rozhodnutí, zavolám policii a rovněž to ihned oznámím svému právníkovi.

### **Pátý krok - Bezpečnost v práci a na veřejnosti**

Záleží pouze na zneužívané osobě, komu o násilí řekne. Přátelé, rodinní příslušníci a kolegové vám mohou být schopni poskytnout ochranu. Svěřte se však pouze těm lidem, kterým důvěřujete.

Podniknu všechny nebo některé následující kroky:

1. Budu informovat svého šéfa, pracovníka ochranky a ..... v práci o své situaci.
2. Mohu požádat ....., aby mi pomohl filtrovat mé telefonní hovory v práci.
3. Když odcházím z práce, mohu o doprovod požádat .....
4. Nastanou-li po cestě autem z práce domů problémy, mohu .....
5. Jezdím-li hromadnou dopravou, mohu .....
6. Budu chodit nakupovat do jiných samoobsluh a obchodů a budu tam chodit v jinou dobu, než když jsem žila se svým partnerem.
7. Rovněž ..... mohu:  
.....  
.....

### **Šestý krok – Bezpečí a mé duševní zdraví**

Vyrovnat se s domácím násilím vyžaduje mnoho úsilí a odvahy. Abych si zachovala svou duševní energii a abych se vyvarovala těžkých období, mohu podniknout některé následující kroky:

1. Budu-li se cítit na dně a budu se chtít vrátit k agresorovi, mohu .....
2. Budu-li muset komunikovat se svým partnerem osobně nebo po telefonu, mohu .....
3. Pokusím se pro sebe používat výroky typu: „Mohu ...“, a k ostatním se budu chovat asertivně.
4. Cítím-li, že se mě jiní lidé pokoušejí ovládat nebo zneužívat, mohu si říci: .....
5. Mohu si přečíst ....., abych se cítila silnější.
6. Mohu zavolat ..... a ..... Jsou to další lidé, kteří mne mohou podpořit.
7. Další věci, které mohu udělat, abych se cítila plnější, jsou ..... a .....
8. Mohu navštěvovat pomocné skupiny ..... nebo ....., které mne podpoří a pomohou mi budovat vztahy s jinými lidmi.

### **Sedmý krok – Seznam položek, které si vít s sebou při odchodu**

Rozmyslím si, které z následujících položek si s sebou vezmu při odchodu. (Položky označené hvězdičkou jsou nejdůležitější. Ostatní je možné vzít, pokud máte dostatek času, nebo je můžete uschovat mimo domov.)

- ❖ své průkazy totožnosti
- ❖ rodné listy dětí
- ❖ svůj rodný list
- ❖ doklady o sociálním a zdravotním pojištěním
- ❖ školní záznamy a očkovací průkazy
- ❖ peníze
- ❖ šekovou knížku a bankovní karty
- ❖ kreditní karty
- ❖ klíče ok domu a od auta
- ❖ řidičský průkaz a doklady k autu
- ❖ léky

cestovní pasy

soudní listiny

lékařské záznamy

doklady placení nájemného

výpisy z účtu

drobné předměty, které lze prodat

adresář

nejoblíbenější hračky dětí nebo jejich dečky

osobní šperky a fotografie

předměty s citovou hodnotou

### **Osmý krok – Telefonní čísla, která musím znát**

Vyhledám si a zapamatuji nebo zapíšu na bezpečné, ale dostupné místo následující telefonní čísla:

Policie: .....

Právník: .....

Číslo do práce: .....

Škola: .....

Lékař: .....

Kostel: .....

Místní organizace: .....

Poradce: .....

Další: .....

Tento dokument uložím na bezpečné místo mimo dosah agresora.

Datum revize:

Zdroj: Conwayová, L.,H., Domáci násilí – Příručka pro současné i potencionální oběti, Albatros, 2007:143-148, ISBN 978-80-00-01550-7